

Základní škola Lučany nad Nisou, Lučany nad Nisou č. p. 420, 468 71 Lučany nad Nisou

PELIKÁNEK

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1	NÁZEV ŠVP	5
1.2	PŘEDKLADATEL.....	5
1.3	ZŘIZOVATEL	5
1.4	PLATNOST DOKUMENTU	6
1.5	PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP	7
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	8
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	8
2.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	8
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	9
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	10
3.3	ZABEZPEČENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
3.3.1	Pojetí vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními	14
3.3.2	Systém péče o žáky s priznanými podpůrnými opatřeními ve škole	14
3.4	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	15
3.4.1	Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	15
3.4.2	Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	15
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT (PT)	15
4	UČEBNÍ PLÁN	22
4.1	UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ ZŠ	22
4.2	UČEBNÍ PLÁN - II. STUPEŇ ZŠ	23
4.3	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	24
4.3.1	Volitelné předměty na II. stupni ZŠ	25
4.3.2	Preferované školní akce	26
4.3.3	Organizace výuky.....	26
4.4	STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	26
5	UČEBNÍ OSNOVY	27
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	27
5.1.1	Český jazyk a literatura	27

5.1.2	Anglický jazyk	40
5.1.3	Konverzace v anglickém jazyce	53
5.1.4	Německý jazyk	59
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	64
5.2.1	Matematika	64
5.3	INFORMATIKA	91
5.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	91
5.3.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	91
5.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika	92
5.3.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Inf	94
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	99
5.4.1	Prvouka	99
5.4.2	Přírodověda	108
5.4.3	Vlastivěda	115
5.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	122
5.5.1	Dějepis	122
5.5.2	Občanská a rodinná výchova	134
5.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	150
5.6.1	Fyzika	150
5.6.2	Chemie	166
5.6.3	Přírodopis	177
5.6.4	Zeměpis	187
5.6.5	Chemická praktika	191
5.7	UMĚNÍ A KULTURA	201
5.7.1	Hudební výchova	201
5.7.2	Výtvarná výchova	217
5.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	238
5.8.1	Tělesná výchova	238
5.8.2	Sportovní hry	265
5.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	272
5.9.1	Pracovní činnosti	272
5.9.2	Rukodělné práce	287

6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	293
6.1	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	293
6.1.1	Úvod	293
6.1.2	Hodnocení a klasifikace žáka učitelem	293

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 NÁZEV ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pelikánek“

1.2 PŘEDKLADATEL

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola, Lučany nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou, příspěvková organizace

ADRESA: Lučany nad Nisou 420, 468 71 Lučany nad Nisou

tel.: 488 880 811, fax 488 880 810, e-mail: skola@zslucany.cz

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Martin Wůrz

KOORDINÁTOŘI ŠVP: I. stupeň Mgr. Šárka Vecková, II. stupeň Mgr. Martin Šípek

PRÁVNÍ FORMA: příspěvková organizace

IČO: 72742551

IZO: Základní škola – 102 177 252

Školní družina – 116 300 213

RED - IZO: 600078451

1.3 ZŘIZOVATEL

ZŘIZOVATEL ŠKOLY: město Lučany nad Nisou, Lučany nad Nisou 333, 468 71

tel.: 739 246 778

pan starosta: Jiří Řešátko

1.4 PLATNOST DOKUMENTU

Platnost dokumentu od 1. 9. 2007

Aktualizace:

- 1) Změna se týká zařazení Dalšího cizího jazyka do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Platnost od 1. 9. 2013.
- 2) Změna v souvislosti s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Platnost od 1. 9. 2016.
- 3) Změna se týká výuky plavání, které bude od školního roku 2017/2018 zařazeno mezi závazné očekávané výstupy. Platnost od 1. 9. 2017.

Aktualizovaný ŠVP byl schválen Školskou radou v Lučanech nad Nisou dne 19. 6. 2017

Mgr. Martin Würz, ředitel školy

razítko školy

1.5 PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP**Názvy vyučovacích předmětů:**

Aj	Anglický jazyk
Ajk	Konverzace v anglickém jazyce
Cj	Cizí jazyk
Čj	Český jazyk a literatura
D	Dějepis
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
Chp	Chemická praktika
Inf	Informatika
M	Matematika
Nj	Německý jazyk
Orv	Občanská a rodinná výchova
Prv	Prvouka
Př	Přírodopis
Přv	Přírodověda
Pč	Pracovní činnosti
Rp	Rukodělné práce
Sph	Sportovní hry
Tv	Tělesná výchova
VI	Vlastivěda
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis

Nástroje hodnocení:

B	beseda
ČD	čtenářský deník
DC	doplňovací cvičení
Di	diktát
E	exkurze
Lab	laboratorní práce
MoS	modelování situace
PD	popis s demonstrací
Port	portfolio
PP	praktické předvedení
Pís	pisemná práce
PS	práce ve skupinách
Ps	přepis
PÚ	problémové úlohy
R	referát
ŘR	řízený rozhovor
SÚ	slohový útvar
T	test
Ú	ústní zkoušení
V	vyprávění

Jiné použité zkratky:

ČI	Česká školní inspekce
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie
IZS	integrovaný záchranný systém
LVK	lyžařský výcvikový kurz
MŠMT	ministerstvo školství
OPD	odbor péče o dítě
LMP	lehké mentální postižení
P	projekt
PC	osobní počítač
PISA	evaluační testy PISA
PPP	pedagogicko psychologická poradna
ppt	aplikace MS PowerPoint
PT	průřezové téma
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP ZV	RVP pro základní vzdělávání
ŘŠ	ředitel školy
SCIO	evaluační testy SCIO
ŠPZ	školská poradenská zařízení
PLPP	plán pedagogické podpory
IVP	individuální vzdělávací plán
ŠD	školní družina
ŠVP	školní vzdělávací program
TO	tematický okruh
TP	terénní praktika
TU	třídní učitel
VP	výchovný poradce
ZŠ	základní škola
ZV	základní vzdělávání
ZŽS	zdravý životní styl
SVP	speciální vzdělávací potřeby

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Lučany nad Nisou je úplnou základní školou s 1. - 9. postupným ročníkem a současně spádovou školou pro děti z katastru Lučany nad Nisou, Jindřichov, Horní Maxov. Kapacita školy je 180 žáků. Vzhledem k nízkým stavům žactva je škola vyhledávána rodiči žáků (Jablonec n. N., Smržovka), kteří potřebují menší kolektiv a individuální přístup. Škola je dostupná spoji ČSAD, ČD a MHD Jablonec nad Nisou – linka č. 104, kde ranní spoje stávají v těsné blízkosti školy. Polohopisně leží škola na hranici CHKO Jizerské Hory v krásném přírodním prostředí, které je využíváno k výuce v terénu.

2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy – statutární zástupce, zástupce ředitele školy, učitelé a vychovatelky. Sbor je věkově smíšený se značnou převahou žen. Speciálně pedagogickou péči na škole zajišťuje speciální pedagog. Většina pedagogů zastává minimálně jednu další funkci – TU, výchovný poradce, logopedický asistent, metodik prevence, ICTK správce, 2x zdravotník, preventista PO a BOZP, dopravní referent, předseda ŠR, metodik environmentální výchovy, školní kronikář, člen požární hlídky. Každý učitel spravuje kabinetní sbírky. Všichni učitelé mají vysokoškolské vzdělání. Provoz ŠD, která má dvě oddělení, zajišťují dvě vychovatelky s příslušnou pedagogickou kvalifikací.

Prioritními oblastmi DVPP jsou moderní metody v didaktice předmětů, jazyková gramotnost, práce s výpočetní a komunikační technikou, metody práce s integrovanými dětmi

2.3 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Uklid'me svět – dvoudenní ekologicky zaměřený projekt, šestý ročník, vymezení problémů s „černým odpadem“ v katastru, sběrová akce v terénu, prezentace akce

Třídění odpadu – celoroční akce, třetí ročník, separace a sběr recyklovatelného odpadu, důležitost třídění

Volnočasové aktivity – při škole pracuje celá řada zájmových kroužků pod vedením pedagogů a externistů, které u žáků rozvíjí dovednosti v oblastech umění, rukodělné zručnosti, sportu, jazykové komunikace.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Motivační název školního vzdělávacího programu „PELIKÁNEK“ se vztahuje ke znaku obce, v níž se škola nachází. Původ znaku se váže ke staré pověsti, podle níž je pelikán symbolem mateřské sebeobětující lásky, neboť si rozdírá prsa, aby nakrmil mláďata.

Obrázek znaku obce Lučany nad Nisou

Vzhledem k tomu je školní vzdělávací program vypracován tak, aby v dětech podporoval pocit sounáležitosti a ochotu pomáhat, aby každé „ptáčátko“ i to nejslabší dokázalo roztáhnout křídla, vzlétnout a vydat se na dalekou cestu životem.

Logo (obrázek) ŠVP Lučany nad Nisou

Základní vzdělávání žáků na 1. i na 2. stupni je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Podle podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů s ohledem na přizpůsobení k individuálním potřebám s využitím podpůrných opatření, aby se každý žák vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima, bylo zaměření školního vzdělávacího programu zformulováno do následujících vzdělávacích priorit:

- Učit žáky takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě.
- Vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů.
- Rozvíjet komunikační dovednosti žáků v mateřském a cizím jazyce.
- Poskytovat pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vést žáky k dodržování stanovených pravidel.

- Naučit žáky respektovat názory druhých, podporovat zásady slušného chování a vést k dodržování pravidel vzájemného soužití mezi lidmi.

Školní družina nabízí dětem rozvíjení osobnosti nejrůznějšími formami zájmových činností, navazujících na školní výuku. Vede žáky ke správnému chování a jednání s ostatními osobami ve škole i mimo ni. Učí je chování v dětském kolektivu. Upevňuje návyky hygienické, samoobslužné a učí samostatné práci. Hlavní cíle vzdělávacích priorit ŠD:

- Rozvoj osobnosti člověka a získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně).**
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie (každý má svá práva, ale i povinnosti).**
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.**
- Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.**
- Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví.**

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělání.

Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny, na konci vyučovací hodiny vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy podle schopnosti a snahy o osvojení nových dovedností.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
 - Podporujeme různé druhy verbální a neverbální komunikace.
 - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
 - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
 - Ve všech vyučovacích předmětech vítáme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
 - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
 - Podněcujeme v žácích schopnost kritického i sebekritického hodnocení.
 - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
 - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
 - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
 - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
 - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
 - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
 - Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální“ komunikaci.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy a nezdvořilost. Pozitivně svoje školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Scio, matematický Klokánek apod.).
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře úlohami z praktického života.
- Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat.
- Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu.
- Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se mohou sami podílet
- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- Snažíme se žáky naučit základům týmové práce

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k úctě k druhým lidem.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně

- patologickým jevům.
- V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- na škole je vypracován celoškolní plán k volbě povolání
- výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci
- pestrou nabídkou zájmových útvarů ve školním klubu podněcujeme u žáků zájem o další orientaci

3.3 ZABEZPEČENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vycházíme z § 16 školského zákona (s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných s přiznanými podpůrnými opatřeními a s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně). O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zástupci dítěte na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále též ŠPZ) a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, asistent pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení kompenzačními či edukačními pomůckami, odborná podpora, spolupráce s rodiči atd.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte atd.). Nezbytná je úzká spolupráce s ŠPZ, v jehož péči dítě je.

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáky se SVP podporujeme ve vzdělávání podle jeho skutečných potřeb a podle možností školy. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření (vyhláška č. 27/2016 Sb.)

3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Ředitelství školy uzavírá se zákonnými zástupci žáka Dohodu o vzájemné úzké spolupráci při reedukaci. Součástí dohody je individuální vzdělávací plán, podle kterého se bude s žákem pracovat, a který obsahuje závěry a doporučení z ŠPZ, konkrétní způsoby reedukace, pomůcky, které se budou používat, způsob hodnocení, jméno odpovědného pedagoga. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli nebo zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Při klasifikaci přihlížíme ke stupni podpůrných opatření. Na žádost rodičů je možné klasifikovat slovně.

Ve ŠD jsou vytvořeny podmínky i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – možnost vypracování domácích úkolů s pomocí p. vychovatelky.

3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří podmínky podle svých možností k výuce žáků takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá podpůrná opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků a spolupracuje s ŠPZ. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků škola věnuje pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP nadaných a mimořádně nadaných žáků

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli nebo zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT (PT)

- PT 1 Osobnostní a sociální výchova **projekt P1 – „Pojď si se mnou povídat“**
- PT 2 Výchova demokratického člověka **projekt P2 – „Škola trochu jinak“**
- PT 3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **projekt P3 – „Poznááme Evropu a svět“**
- PT 4 Multikulturní výchova **projekt P4 – „Barevný svět je veseljší“**
- PT 5 Environmentální výchova **projekt P5 – „Modrá planeta“**
- PT 6 Mediální výchova **projekt P6 – „Média a my“**

Pozn: Některé dílčí projekty přesahují do dvou i více průřezových témat.

PT 1 Osobností a sociální výchova P1 – „Pojď si se mnou povídat“

Tematické okruhy (TO):	TO 1.1	Osobnostní rozvoj	1.1.1 Rozvoj schopností a poznávání 1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí 1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace 1.1.4 Psychohygienu 1.1.5 Kreativita
	TO 1.2	Sociální rozvoj	1.2.1 Poznávání lidí 1.2.2 Mezilidské vztahy 1.2.3 Komunikace 1.2.4 Kooperace a kompetence
	TO 1.3	Morální rozvoj	1.3.1 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 1.3.2 Hodnoty, postoje, praktická etika

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P1.1	Ty a tvůj čtyřnohý kamarád	3. ročník	4 hodiny	Čj, M, Pr, Vv	1.2.3, 1.3.1, 1.3.2
P1.2	Tradice	1. – 9. ročník	dle plánu školy	Čj, Cj, Ov, Tv, Pr, Hv, Vv,	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.2.2, 1.3.2
P1.3	Lepší sbírat, než vyhodit	1. – 9. ročník	celý rok	Pr, Ch, Př, Fy,	1.3.2
P1.4	Pojď si se mnou povídat	1. – 5. ročník	15 hodin	Čj, M, Vl, Př, Pč, Vv	1.1, 1.2, 1.3
P1.5	Ty a já	1. ročník	5 hodin	Čj, Pr, Hv, Vv, Pč	1.2
P1.6	Pavouček	1. ročník	5 hodin	Čj, Hv, Vv, Pč	1.2
P1.7	Jaké to je, když nevidím	5. ročník	5 hodin	Př, Tv, Vv	1.1.1, 1.1.2, 1.2
P1.8	Pozor, červená	5. – 9. ročník	5 hodin	Př, Inf, Tv, Vv	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.3.2
P1.9	Mámo, táto, pojď si hrát, pojď si se mnou povídat	6. ročník	12 hodin	Rv	1.1, 1.2, 1.3

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:Sociální rozvoj	1. stupeň	2. stupeň
Poznávání lidí	P1.4, P1.5, P1.6, P1.7	P1.9
Mezilidské vztahy	P1.2, P1.4 P1.5, P1.6, P1.7	P1.2, P1.9
Komunikace	P1.1,P1.4, P1.5, P1.6,	P1.9

TO: Osobnostní rozvoj	1. stupeň	2. stupeň
Rozvoj schopností a poznávání	P1.2, P1.4, P1.7, P1.8	P1.2, P1.8, P1.9
Sebepoznání a sebepojetí	P1.2, P1.4, P1.7, P1.8	P1.2, P1.8, P1.9
Seberegulace a sebeorganizace	P1.2, P1.4, P1.8	P1.2, P1.8, P1.9
Psychohygiena	P1.4	P1.9
Kreativita	P1.4	P1.9

TO: Morální rozvoj	1. stupeň	2. stupeň
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	P1.1, P1.4	P1.9
Hodnoty, postoje, praktická etika	P1.1, P1.2, P1.3, P1.4, P1.8	P1.2, P1.3, P1.8, P1.9

	P1.7,	
Kooperace a kompetice	P1.4, P1.5, P1.6, P1.7	P1.9

PT 2 Výchova demokratického občana P2 – „Škola trochu jinak“

Tematické okruhy (TO):	TO 2.1	Občanská společnost a škola
	TO 2.2	Občan, občanská společnost a stát
	TO 2.3	Formy participace občanů v politickém životě
	TO 2.4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P2.1	Tradice	1. – 9. ročník	dle plánu školy	Čj, Cj, Ov, Tv, Pr, Hv, Vv	2.1
P2.2	Škola naruby	7. ročník	6 hodin	Inf	2.4
P2.3	Den se starostou	8., 9. ročník	6 hodin	Ov	2.2, 2.3

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2. stupeň
Občanská společnost a škola	P2.1	P2.1
Občan, občanská společnost a stát		P2.3
Formy participace občanů v politickém životě		P2.3
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		P2.4

PT 3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P3 – „Poznáváme Evropu a svět“

Tematické okruhy (TO):	TO 3.1	Evropa a svět nás zajímá
	TO 3.2	Objevujeme Evropu a svět
	TO 3.3	Jsme Evropané

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P3.1	Žijeme v srdci Evropy	5. ročník	6 hodin	Čj, Cj, Vl, Hv, Tv, Vv	3.1, 3.2, 3.3
P3.2	Společně Evropou	1. – 9. ročník	dle délky zájezdu	Pr, Vl, Z, Př, Ov, Tv, Vv	3.1, 3.2, 3.3
P3.3	Křížem krážem Evropskou unií	7., 8. ročník	6 hodin	Ov	3.3
P3.4	Cesta kolem světa	7. ročník	4 hodiny	Z, Vv	3.2

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2. stupeň
Evropa a svět nás zajímá	P3.1, P3.2	P3.2
Objevujeme Evropu a svět	P3.1, P3.2	P3.2, P3.4
Jsme Evropané	P3.1, P3.2	P3.3

PT 4 Multikulturní výchova P4 – „Barevný svět je veselejší“

Tematické okruhy (TO):	TO 4.1	Kulturní diference
	TO 4.2	Lidské vztahy
	TO 4.3	Etnický původ
	TO 4.4	Multikulturalita
	TO 4.5	Princip sociálního smíru a solidarity

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P4.1	Tradice	1. – 9. ročník	dle plánu školy	Čj, Cj, Ov, Tv, Pr, Hv, Vv	4.1, 4.2, 4.4
P4.2	Společně Evropou	1. – 9. ročník	dle délky zájezdu	Pr, Vl, Z, Př, Ov, Tv, Vv	4.1, 4.2, 4.4
P4.3	Žijeme v srdci Evropy	5. ročník	6 hodin	Čj, Cj, Vl, Hv, Tv, Vv	4.3
P4.4	Žijeme tu spolu	7. ročník	4 hodiny	Ov, Rv	4.5

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2. stupeň
Kulturní diference	P4.1, P4.2	P4.1, P4.2
Lidské vztahy	P4.1, P4.2	P4.1, P4.2
Etnický původ	P4.3	
Multikulturalita	P4.1, P4.2	P4.1, P4.2
Princip sociálního smíru a solidarity		P4.4

PT 5 Environmentální výchova P5 – „Modrá planeta“

Tematické okruhy (TO):	TO 5.1	Ekosystémy
	TO 5.2	Základní podmínky života
	TO 5.3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	TO 5.4	Vztah člověka k prostředí

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P5.1	Po stopách lesního mužíka	2. ročník	5 hodin	Čj, Pr, Vv	5.3, 5.4
P5.2	Den Země	1. – 9. ročník	6 hodin	Pr, Př, Ov, Vv	5.3, 5.4
P5.3	Lepší sbírat, než vyhodit	1. – 9. ročník	celý školní rok	Pr, Př, Ch, Fy	5.3, 5.4
P5.4	Docela obyčejná voda	8. ročník	7 hodin	Ch	5.2
P5.5	Co nám dává les, co „dáváme“ lesu my	7. ročník	4 hodiny	Čj, Př, Z	5.1, 5.4
P5.6	Pozor, červená	5. – 9. ročník	5 hodin	Př, Inf, Tv, Vv	5.4

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2. stupeň
Ekosystémy		P5.5
Základní podmínky života		P5.4
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	P5.1, P5.2, P5.3	P5.2, P5.3
Vztah člověka k prostředí	P5.1, P5.2, P5.3, P5.6	P5.2, P5.3, P5.5, P5.6

PT 6 Mediální výchova P6 – „Média a my“

Tematické okruhy (TO):	TO 6.1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	TO 6.2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	TO 6.3	Stavba mediálních sdělení
	TO 6.4	Vnímání autora mediálních sdělení
	TO 6.5	Fungování a vliv médií ve společnosti
	TO 6.6	Tvorba mediálního sdělení
	TO 6.7	Práce v realizačním týmu

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P6.1	Den Země	8., 9. ročník	2 hodiny	Ch, Inf	6.6, 6.7
P6.2	Jsme reklamní experti	5. ročník	5 hodin	Čj, Inf, Hv, Vv	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7
P6.3	Cesta za informacemi	7. ročník	4 hodiny	Čj, Ov, Rv, Vv	6.1, 6.3, 6.5, 6.6, 6.7
P6.4	Jak se dělají noviny	8., 9. ročník	5 hodin	Inf, Vv	6.4, 6.5, 6.6, 6.7
P6.5	Škola naruby	7. ročník	6 hodin	Inf	6.6, 6.7
P6.6	Tradice	1. – 9. ročník	dle plánu školy	Čj, Cj, Ov, Tv, Pr, Hv, Vv	6.6, 6.7

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2. stupeň
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	P6.2	P6.3
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	P6.2	
Stavba mediálních sdělení	P6.2	P6.3
Vnímání autora mediálních sdělení	P6.2	P6.4
Fungování a vliv médií ve společnosti	P6.2	P6.3, P6.4
Tvorba mediálních sdělení	P6.2, P6.6	P6.1, P6.3, P6.4, P6.5, P6.6
Práce v realizačním týmu	P6.2, P6.6	P6.1, P6.3, P6.4, P6.5, P6.6

4 UČEBNÍ PLÁN**4.1 UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ ZŠ**

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč:	5. roč.	Min. časová dotace	Disponibilní dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	7+2*	8+2*	7+2*	6+2*	5+2*	33	10
	Anglický jazyk	Anglický jazyk			3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	4	4+1*	4+1*	4+1*	4+1*	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	Informatika				1*	1	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prvouka	2	2	2			6	
	Přírodověda	Přírodověda				1	1+1*	2	1
	Vlastivěda	Vlastivěda				2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Celkem týdenní časová dotace			20	22	24	26	26	102	
Disponibilní časová dotace			2	3	3	4	4		16
Celkem hodin								118	

* Disponibilní navýšení časové dotace v jednotlivých vyučovacích předmětech.

4.2 UČEBNÍ PLÁN - II. STUPEŇ ZŠ

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	6.roč.	7.roč.	8.roč	9.roč.	min.časová dotace	disponibilní dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	3+1*	4	4	15	1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
		Německý jazyk			3	3	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	4	4	3+1*	4+1*	15	2
Informační a komunikační technologie	Informatika	Informatika	1	1*			1	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	13**	3
	Občanská a rodinná výchova	Občanská a rodinná výchova	1+1*	1+1*	1+1*	2		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1+1*	2	2	1+1*	21	6
	Chemie	Chemie			2	1+1*		
	Přírodopis	Přírodopis	2	1+1*	1+1*	1		
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1+1*	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti	1	1	1		3	
	Další volitelný předmět	Další volitelný předmět		3*	1*	1*		5
Celková týdenní časová dotace			28	30	32	32	104	
Disponibilní časová dotace			2	7	6	5		18
Celkem hodin							122	

* Disponibilní navýšení časové dotace v jednotlivých vyučovacích předmětech.

** 2 vyučovací hodiny vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou zaintegrované do vzdělávacího oboru Občanská a rodinná výchova.

4.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

1. stupeň

Disponibilní dotace v rozsahu 16 hodin je využita k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Český jazyk a literatura 10 hodin

Matematika 4 hodiny

Informatika – vyučována ve 4. a 5. ročníku 1 hodina

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je realizována ve vyučovacích předmětech Prvouka v 1. – 3. ročníku a vyučovacích předmětech Přírodověda a Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku 1 disponibilní hodina v 5. ročníku

2. stupeň

Disponibilní dotace v rozsahu 1 hodin je využita k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Český jazyk a literatura 1 hodina

Matematika 2 hodiny

Informatika – vyučována v 6. a 7. ročníku 1 hodina

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** je realizovaná ve vyučovacích předmětech Dějepis a Občanská a rodinná výchova 3 disponibilní hodiny

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** je realizovaná ve vyučovacích předmětech Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis 6 disponibilních hodin

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** je realizovaná ve vyučovacích předmětech Hudební výchova, Výtvarná výchova

Volitelné předměty jsou realizovány v 7. – 9. ročníku 5 disponibilních hodin

4.3.1 Volitelné předměty na II. stupni ZŠ

Nabídka volitelných předmětů s dvouhodinovou týdenní dotací

Ročník	Volitelný předmět
7.	Rukodělné práce

Nabídka volitelných předmětů s jednohodinovou týdenní dotací

Ročník	1. volitelný předmět	2. volitelný předmět	3. volitelný předmět
7.	Konverzace v anglickém jazyce	Sportovní hry	
8.	Konverzace v anglickém jazyce	Sportovní hry	Chemická praktika
9.	Konverzace v anglickém jazyce	Sportovní hry	Chemická praktika

4.3.2 Preferované školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto „preferované“ pravidelné školní akce:

2., 3. ročník	Plavecký výcvik	20 hodin
3., 4. ročník	Dopravní výchova	10 hodin
7. ročník	Lyžařský výcvikový kurz	1 týden
1. - 9. ročník	Ochrana člověka za mimořádných situací	6 hodin
nespecifikováno	Minimální preventivní program rizikového chování (soc. pat. jevy)	nespecifikováno

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy. Patří sem i veškeré volnočasové aktivity organizované školou a školní družinou.

4.3.3 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na I. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

U vyučovacích předmětů s 1 hodinovou týdenní časovou dotací je možné ve vhodných případech (rozhodne vedení školy) realizovat jejich výuku 1x za 14 dní jako „dvouhodinovku“ (v kombinaci s jinými „jednohodinovými“ vyučovacími předměty).

4.4 STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem standardů pro základní vzdělávání (Anglický jazyk, Český jazyk a literatura a Matematika) je napomoci pedagogům, rodičům i žákům při naplňování vzdělávacích cílů stanovených v RVP ZV. Standardy jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy a stanovují pro ně konkrétní úroveň obtížnosti s ilustrativními úlohami. Standardy pro základní vzdělávání jsou uvedeny na www.zslucany.cz.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5.1.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří specifických složek**: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V *komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk a literatura se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* se vyučuje v 1. ročníku s 9 hodinovou týdenní dotací, ve 2. ročníku s 10 hodinovou týdenní dotací, ve 3. ročníku s 9 hodinovou týdenní dotací, ve 4. ročníku s 8 hodinovou týdenní dotací a v 5. ročníku se 7 hodinovou týdenní dotací. Na 2. stupni se vyučuje předmět *Český jazyk a literatura* v 6. – 9. ročníku se 4 hodinovou týdenní dotací. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pelikánek“ podporuje i operativní zohledňování **specifických vzdělávacích potřeb žáků** a posiluje ve všech ročnících 1. i 2. stupně vzdělávací předmět *Český jazyk* jednou až dvěma hodinami dle poznámek k učebnímu plánu. **Průřezová témata** jsou

realizována formou různě dlouhých projektů (více viz kapitola 3.4 *Začlenění průřezových témat*), ve kterých je konkretizována návaznost a prolínání s vyučovacím předmětem Český jazyk a literatura.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

5.1.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura

UČITEL - Volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacím předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou. - Podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků. - Využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy. - Volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, poster, vlastní výpisky apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků. - Vede žáky k používání jazykových příruček. - Při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu. - Nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní. - Vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností. - Rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva. - Zařazuje průřezová témata dle organizace jednotlivých projektů.	ŽÁK - Podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu. - Pracuje s vlastními chybami. - Prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, např. ve školním, třídním časopise, webových stránkách školy apod. - Využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení. - Své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování.
KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k odpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozdíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS a pod.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d –t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch - dělí slova na konci řádku podle stavby slova - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje - plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text - užívá správný slovní přízvuk - čte s porozuměním nahlas i potichu - soustředěně naslouchá čtenému textu - spojuje obsah textu s ilustrací - vypráví, drammatizuje a domýšlí příběhy - recituje básně - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách - opisuje a prepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě	Mluvnice: - věta jednoduchá, souvětí - druhy vět - pořadí vět v textu - věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené - pořádek slov ve větě - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - abeceda - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - význam slabiky pro dělení slov - písmeno ě ve slovech - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat Sloh: - základní formy společenského styku - jednoduchý popis - děj – základ vypravování Čtení a literární výchova: - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace - vyprávění, drammatizace pohádek a povídek - báseň, verš, rým - individuální četba Psaní: - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umísťování diakritických znamének - opis, přepis	T, Di, DC, PP, Ú DC, PP Ú, V, PP PP, T, Ú

a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - dramatičuje - vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu, - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadané literární pojmy	- tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus, - próza: pověst, povídka - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovtvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - rozlišuje základní význam předpon - používá předložky v praxi - v praxi rozlišuje skupiny bě – bje, vě – vje, pě - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - používá správné tvary podmiňovacího způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu - určuje základní větné členy - vyhledá různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého - určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - užívá vhodných spojovacích výrazů	Mluvnice: - mateřský jazyk – prostředek dorozumívání - stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští - zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz - předložky s, z - skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je) - dělení slov na konci řádků - pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) - vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména - slovesa - podmiňovací způsob - zájmena – jejich druhy	DC, Di, T, PP, Ú T, DC, Di, Ú, PP

- sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění - předvede dovednost vypravovat - popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) - sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm	- zájmena osobní - číslovky - skladba – základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný -přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč – nepřímá řeč Sloh: - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis -SMS zpráva, e-mail - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních situacích	Ú, SÚ, T, PP
- čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty - dramaturgizuje povídky, pohádky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je - orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy	Čtení a literární výchova: -výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů -výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu -předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka -volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramaturgizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - základy literatury - poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč	ČD, V, PP, Ú

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - předvede samostatný souvislý projev (ústní i písemný) - dovede svým vypravováním spolužáky zaujmout - při písemném i mluveném projevu používá vhodná slova - komunikuje se kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky pro danou modelovou komunikační situaci - rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je - navázáním na znalosti o podstatných a přídavných jménech a odvodí jejich další tvary - tvoří homonyma, antonyma, synonyma a začleňuje je do souvislého textu - určí slovesné kategorie - vid, rod - rozliší větu hlavní a vedlejší, větné členy podle vztahů - píše čitelně, přehledně a úpravně - vyhledá ve slovnících a encyklopediích význam pojmů epos, báje, mýtus, balady a uvede konkrétní příklady těchto literárních útvarů - z přečtených knih sestaví katalog nejméně 20 autorů, ve kterém uvede vždy stručný životopis autora, názvy jeho nejznámějších děl a anotaci (stručný obsah) přečtené knihy - stanoví rytmus básně, zvukomalebnost - vyhledá fejeton v časopisech a novinách, vytvoří vlastní fejeton - navštíví filmové a divadelní představení, zhodnotí je svým vlastním názorem	<u>Komunikační a slohová výchova</u> - praktické formy slohu - vypravování - užití přímé řeči - popis pracovního postupu, děje, odborný dopis - líčení, životopis, charakteristika <u>Jazyková výchova</u> - neohebné slovní druhy - podstatná jména - odvozování - vlastní jména - přídavná jména - odvozování - homonyma, antonyma, synonyma - slovesa - vid, rod - skladba – výpověď a věta <u>Literární výchova</u> - Z hlubin času - příběhy a hrdinové - mýty a balady - setkání se světem - setkání s poezií, věcmi, lidmi, otázkami - literárněvýchovné aktivity	SÚ, MoS, PP T , DC , Di, Pís , Ú , PÚ, PP T, Ú, MoS , E, KMD , R, PP

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - v modelových situacích objedná časopis, napíše inzerát, odpoví na inzerát (nabídka, poptávka, seznámení, napíše stížnost a žádost - vypracuje výklad (výtah) s pomocí osnovy, použije vhodně odborné názvosloví - vyhledá líčení a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu - rozliší fakta od názorů a hodnocení - rozpozná slovanské a světové jazyky - rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - uvede rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých, vytvoří jejich správné tvary - zařadí sloveso do třídy a ke vzoru - určí druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu - používá literaturu jako zdroj poznání - zhodnotí obraz historie v literatuře, uvede historická období a jejich nejvýznamnější literární představitele - posoudí úlohu lidové slovesnosti - zhodnotí význam práce spisovatelů Národního obrození - porovná českou a světovou literaturu 19.století - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<u>Komunikační a slohová výchova</u> - kratší slohové útvary - objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost - výklad, výtah, líčení - sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor <u>Jazyková výchova</u> - český jazyk jako slovanský jazyk - slovní zásoba a její obohacování - podstatná jména přejatá - slovesa – třídy a vzory - skladba - souvětí podřadná a souřadná <u>Literární výchova</u> - nejstarší literatura - kroniky - životopisná literatura - renesanční literatura - pobělohorské období - Národní obrození - světová literatura - česká literatura 19. st - literárněvýchovné aktivity	SÚ, MoS, PP, R T , DC , Di, Pís, PP , PÚ , Ú, PP T, Ú, MoS, E, R, KMD, PS, PP

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk - vypracuje samostatný výklad na základě populárněvědeckého článku - stylizuje jednoduchou úvahu - rozliší základní publicistické útvary - orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor - vědomosti získané ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních - v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení - uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka - využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů - odstraňuje skladební nedostatky - určí poměry mezi větami hlavními - rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí - využívá jazykových příruček - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu - využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů - charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury - tvoří vlastní literární texty - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<u>Komunikační a slohová cvičení</u> - diskuse - projev, proslov, přednáška - výklad, úvaha - publicistické útvary - řečnická cvičení - shrnutí o slohu <u>Jazyková výchova</u> - český jazyk-vývoj - skladba - odchylky větné stavby - souvětí souřadná - shrnutí učiva 6.- 9. ročníku <u>Literární výchova</u> - česká a světová próza v 1. polovině. 19. století - česká dramatická tvorba - česká a světová literatura po 2. světové válce - současná česká literární tvorba - vznik a vývoj filmu - literárně výchovné aktivity	SÚ, MoS, PS, PP, Pís, R T, DC, Pís, Di, PÚ, Ú, PP T, Ú, MoS, E, KMD, R, PS, Pís, PP

5.1.2 Anglický jazyk

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených jazyků v rámci oboru *Cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (viz příloha).

5.1.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem *Anglický jazyk* děti začínají ve 3. ročníku. V 3 hodinové dotaci týdně v každém ročníku v jeho výuce pokračují až do 9. třídy. Výuka probíhá v jednotlivých ročnících a třídách. Žáci pracují v jazykové učebně, v počítačové učebně a v kmenových třídách.

Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání *jako komunikačního prostředku* (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT).

Ve výuce *Anglického jazyka* se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – *Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní*.

Na I. stupni ZŠ (3. -5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace, improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu, snahu a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře anglicky mluvících zemích. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty (zahraniční jazykově poznávací zájezdy, partnerské školy v zahraničí apod.). Významná je i motivace žáků k výuce *Dalšího cizího jazyka*.

5.1.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v Anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřenému, všestrannému a účinnému komunikaci	- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky nonverbální komunikaci“. - Jdeme příkladem, sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích - naučit se zodpovědně soustavně vzdělávat v jazykové oblasti	- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).- Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

5.1.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Aj

ANGLICKÝ JAZYK - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumí obsahu krátkého jednoduchého textu s vizuální podporou - rozumí obsahu krátkého jednoduchého mluveného textu - pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas. - počítá do dvanácti, určí celé hodiny, udá svůj věk - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slov - sestaví krátké jednoduché věty - pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu, počet - představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti - vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje své jméno - pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle - pojmenuje běžné ovoce a zeleninu - pojmenuje běžné potraviny a nápoje, vyjádří pocit hladu, žízně, libosti, nelibosti - pojmenuje části lidského těla - pojmenuje běžné části oblečení - vytváří si vlastní obrázkový slovník - používá některé tvary slovesa být - používá slovesný tvar máme – máte	- Hello, greetings (Ahoj) - Numbers (Čísla) - At school, colours (Ve škole, barvy) - My family (Moje rodina) - Alphabet (Abeceda) - Toys (Hračky) - At Christmas (o Vánocích) - Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina) - Food and drink (Jídlo a pití) - My body (Moje tělo) - Clothes (oblečení) - At home (Doma)	Ú, PP, T, Dc, MoS, PD, Port, PS, Ps, ŘP

ANGLICKÝ JAZYK - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým otázkám a pokynům učitele - rozumí jednoduchému poslechovému textu, je-li pomalý a srozumitelný Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí základní informace a odpoví na jednoduché otázky Čtení s porozuměním - vyhledá potřebné informace v jednoduchém textu - tvoří množné číslo podst. jmen, vyjádří vlastnictví s have got - užívá vazbu there is/are - hovoří o nemoci, vyjadřuje své pocity - časuje sloveso to be v obou číslech - popíše domov, nábytek, použije předložky místa - počítá do 100 - hovoří o zájmových činnostech, časuje sloveso can, vyjádří své schopnosti a dovednosti - pracuje se slovníkem - vytváří si vlastní obrázkový slovník	- At home (Doma) - Weather - My free time - My school - My town - Health, illnesses - Calendar, days and months - Animals	Ú, T, PP, DC, MoS, PD, Port, PS, Ps, ŘP

ANGLICKÝ JAZYK - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat Mluvení - jednoduše sdělí základní informace a zeptá se na ně Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým textům z běžného života s vizuální podporou Psaní - napíše krátký jednoduchý text o sobě, své rodině a svých aktivitách - vyplní osobní údaje do formuláře - pojmenuje části dne, hlavní jídla, popíše svůj obvyklý den - používá přítomný čas prostý - vyjádří právě probíhající činnost - používá přivlastň. zájmena - popíše sebe, svou rodinu, své zájmy - popíše stav počasí - seznámí se a britskými svátky - popíše činnosti ve škole a ve volném čase - řekne, kolik je hodin - popíše jednoduše místo svého bydliště - vytváří si vlastní slovník	- My day (Můj den) - Sports and games (Sporty a hry) - What are they doing? (Co dělají právě teď) - Weather, seasons (Počasí, roční období) - In our flat (V našem bytě) - Food, shopping - My Family - My body - Jobs - Transport - Pets - Věta jednoduchá, tvorba otázky, tvorba záporu, pořádek slov ve větě	Ú, T, PP, DC, MoS, PD, Port, PS, Ps, RP

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: Poslech s porozuměním - rozumí krátkým jednoduchým textům. Mluvení - zeptá se na základní informace a reaguje vhodně v běžných situacích - jednoduše promluví o sobě, své rodině, škole a kamarádech Čtení s porozuměním - vyhledá základní informace v textu - odhadne význam nových slov Psaní - doplní osobní údaje do formuláře - obmění jednoduchý text na osvojované téma	- My family - Describing people - My friend - Everyday activities - Food - Sport - Jobs - USA - New York - Holidays Zvuková a grafická stránka jazyka - srozumitelná výslovnost - pravopis osvojených slov Slovní zásoba - rozšiřování slovní zásoby v rámci osvojovaných témat - práce se slovníkem – grafická a zvuková podoba slova Mluvnice - základní gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru (be, have got, present simple and continuous, past simple, Wh-questions, comparatives, superlatives, can, have to, going to, nouns)	DC, Ú, PS, V, Port Ú, DC, Port Ú, PP, MoS, ŘP, Port Ú, P, PP, MoS, PD, PÚ, Port T, P, DC, Di, Port

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: Poslech s porozuměním - rozumí krátkým jednoduchým textům. Mluvení - zeptá se na základní informace a reaguje vhodně v běžných situacích - jednoduše promluví o sobě, svém volném čase, o své budoucnosti, počitech Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v každodenním autentickém materiálu - odhadne význam nových slov Psaní - doplní osobní údaje do formuláře - sestaví jednoduchý text na osvojované téma - napíše jednoduchý e-mail	- Free time - Future arrangements - Preedictions - Entertainment - Feelings - Shopping - Illnesses, health - British schools - Communication - Transport Zvuková a grafická stránka jazyka - srozumitelná výslovnost, slovní a větný přízvuk - pravopis osvojených slov Slovní zásoba - rozšiřování slovní zásoby v rámci osvojených témat - práce se slovníkem – grafická a zvuková podoba slova Mluvnice - základní gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru (present simple and continuous, past simple, past continuous, Possessive pronouns, comparatives, superlatives, present perfect, will, going to, modals)	T, Ú, PS, V, DC, Port Ú, PP, MoS, DC, Port Ú, PP, MoS, ŘP, Port Ú, R, PP, MoS, Port T, P, DC, Port

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: Poslech s porozuměním - rozumí obsahu jednoduché promluvy nebo konverzace vztahující se k osvojovanému tématu Mluvení - vypráví jednoduchý příběh - popíše své zkušenosti a zážitky - popíše osoby, místa a věci z vlastního života Čtení s porozuměním - rozumí krátkým textům, vyhledá v nich požadované informace - odhadne význam nových slov Psaní - sestaví jednoduchý text na osvojované téma - jednoduše odpoví na zadané otázky	- Places in a town - Country - Feelings - Everyday English - Technology - Environment - Food - Shopping Zvuková a grafická stránka jazyka - srozumitelná výslovnost, přízvuk - pravopis osvojených slov Slovní zásoba - rozšiřování slovní zásoby v rámci osvojovaných témat - práce s dvojjazyčným slovníkem Mluvnice - základní gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru (present simple and continuous, past simple and continuous, used to, going to, present perfect, first and second conditional, may, might, passive voice)	T, Ú, ŘP, PS, DC, V, Port Ú, PP, MoS, DC, Port Ú, PP, MoS, Port Ú, P, PP, MoS, Port T, P, Port

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: Poslech s porozuměním - rozumí obsahu jednoduché promluvy nebo konverzace vztahující se k osvožovanému tématu Mluvení - vypráví jednoduchý příběh - popíše své zkušenosti a zážitky - popíše osoby, místa a věci z vlastního života - převypráví daný příběh Čtení s porozuměním - rozumí krátkým textům, vyhledá v nich požadované informace - odhadne význam nových slov Psaní - sestaví jednoduchý text na osvožované téma - jednoduše odpoví na zadané otázky - přiměřeně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- Household - Jobs, professions - Bullying - Holiday activities - Weather - English speaking countries Zvuková a grafická stránka jazyka - srozumitelná výslovnost, přízvuk, intonace - pravopis osvožených slov Slovní zásoba - rozšiřování slovní zásoby v rámci osvožovaných témat - práce s dvojjazyčným slovníkem - práce s výkladovým slovníkem Mluvnice - základní gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru (wish + past simple, past perfect, past modals, direct and reported speech, reported questions, reporting commands and requests, gerunds, infinitives, relative pronouns, subject and object questions)	T, Ú, DC, PÚ, Port Ú, PP, MoS, Port Ú, PP, MoS, Port Ú, R, PP, Most, PS, Port, T, P, R, PÚ, Port

Příloha: **Společný evropský rámec pro jazyky**

		A1	A2	B1	B2
<u>Porozumění</u>	Poslech	Rozumím známým slovům a základním větám, které se týkají mě, mojí rodiny a přímého konkrétního okolí, když lidé mluví pomalu a zřetelně	Dokážu porozumět často opakovaným frázím a nejběžnější slovní zásobě týkající se bezprostředního osobního okolí (např. nejzákladnější osobní údaje a informace o rodině, o místním okolí, zaměstnání, o nakupování). Dokážu pochopit smysl krátkých, jednoduchých, jasných zpráv a sdělení.	Dokážu porozumět hlavnímu smyslu srozumitelné běžné promluvy o známých věcech pravidelně se vyskytujících v práci, ve škole, při činnostech ve volném čase atd. Rozumím hlavnímu smyslu mnoha televizních a rozhlasových pořadů o současných událostech nebo záležitostech osobního a profesního zájmu, kdy podání je relativně pomalé a srozumitelné.	Dokážu porozumět delším promluvám a přednáškám a sledovat i souvislou řadu navazujících argumentů, pokud se jedná o známější téma. Rozumím většině televizních zpráv a pořadů o současných událostech. Rozumím většině filmů, pokud jsou standardně namluveny.
	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, např. na nástěnných tabulích, plakátech či v katalogích	Dokážu přečíst velmi krátké, jasné texty. Umím nalézt konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech jako např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.	Rozumím textům obsahujícím hlavně často používanou slovní zásobu z oblasti každodenního života a různých povolání. Rozumím popisu událostí, pocitů a přání v osobních dopisech.	Dokážu přečíst články a zprávy o současných problémech, ve kterých pisatel zaujme určitý postoj či hledisko. Rozumím současné próze.

<u>Psaní</u>	Psaní	Dokážu napsat krátký jednoduchý text na pohlednici, např. pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře s osobními údaji, např. zapsat své jméno, národnost a adresu do přihlašovacího lístku v hotelu.	Dokážu napsat krátké, jednoduché poznámky a zprávy, velmi jednoduchý osobní dopis – např. poděkování někomu nebo za něco.	Umím napsat jednoduchý souvislý text o tématech, která jsou známá nebo která se týkají osobních zájmů. Dokážu napsat osobní dopis popisující zážitky a dojmy.	Dokážu napsat jasný podrobný text o celé řadě záležitostí, které se týkají oblastí mých zájmů. Umím napsat zprávu nebo esej, které předávají informace nebo obhajují či vyvracejí určité stanovisko. Umím napsat dopis podtrhující osobní důležitost určitých událostí nebo zážitků.

5.1.3 Konverzace v anglickém jazyce

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených volitelných cizích jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.1.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S volitelným vyučovacím předmětem *Konverzace v anglickém jazyce* žáci začínají v 7. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci a ve výuce pokračují v 8. a 9. ročníku ve stejné časové dotaci. Žáci třídy pracují v jazykové učebně, v počítačové učebně a ve třídě vybavené audiovizuální technikou.

Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Ve výuce dalšího jazyka se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.

Ve výuce tohoto (dalšího) cizího jazyka jde především o praktické dovednosti („aby se uměli zeptat na cestu, nakoupit v obchodě ...apod.“). Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty (zahraniční jazykově poznávací zájezdy, partnerské školy v zahraničí apod.).

5.1.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu *Konverzace v anglickém jazyce*

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělání, umožnit žákům osvojit si	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ -připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.

strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem -neustále si dalším vzděláváním v anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou -problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Jdeme příkladem -učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk, web, ppt. prezentace, informační tabule školy, nástěnky v prostorách školy apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky nonverbální komunikaci“. - Jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. - Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Minimalizujeme používání frontální výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme začlenění – volíme formy práce, které pojmají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

	- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. - Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. - Nedělíme sbor na I. a II. stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. - Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky -jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých -jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí -jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme neustále připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. - Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. - Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka. - Jdeme příkladem – plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). - Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

5.1.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE - 7. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - Pozdraví, rozloučí se, představí se, vyplní formulář s osobními údaji. Napíše dopis kamarádovi, se kterým si chce dopisovat. - Představí členy své rodiny, popíše jejich vzhled a vlastnosti, pojmenuje příbuzenské vztahy. - Vyjmenuje aktivity volného času v závislosti na ročním období, vyjádří kladný nebo záporný vztah k určité činnosti. - Porovná oslavu Vánoc v naší zemi a v anglicky mluvících zemích, napíše vánoční pozdrav. - Pojmenuje běžné části oblečení, popíše jednotlivé kusy oblečení a doplňky. - Pojmenuje jednotlivé druhy sportů, sportovní náčiní a sportoviště, pohovoří o svém oblíbeném sportovci. - Pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů, vyjmenuje druhy obchodů, předvede rozhovor v obchodě. - Pojmenuje místnosti v bytě a druhy nábytku, popíše svůj dětský pokoj, popíše polohu předmětu v místnosti. - Pojmenuje a popíše typy budov ve městě. Zeptá se na cestu. Předvede orientaci nad mapou města. - Přečte a převypráví pohádku nebo povídku, pojmenuje pohádkové postavy, popíše jejich vlastnosti.	- Everyday conversation - Family, family tree - Hobbies, like/dislike - Christmas in different countries - Cloting and accessories, - Sports - Food, shopping - My house, my bedroom - In the town. How can I get ... ? - Fairy tales	Ú, PP, T, Dc, MoS, PD, Port, PS, Ps, ŘP

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - Popíše jednotlivá roční období, počasí a aktivity pro ně typické, sdělí, které roční období má nejraději a proč, správně používá časové předložky. - Pojmenuje běžné druhy zvířat, květin a stromů, vypráví o svém oblíbeném zvířeti, porovná výhody a nevýhody života ve městě a na venkově. - Porovná život a zvyky v anglicky mluvících zemích. - Popíše danou osobu, její vzhled a charakter, vyjmenuje a popíše běžné profese. - Pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů, předvede objednání jídla v restauraci, rezervaci pokoje v hotelu. - Porovná školní systém u nás a v anglicky mluvících zemích, popíše průběh všedního dne. - Pohovoří o naší zemi a o svém městě. - Pojmenuje nemoci, předvede rozhovor u lékaře a v lékárně, pojmenuje jednotlivé části těla, používá výrazy muset a nesmět. - Přečte a převypráví povídku, pracuje s různými druhy textu, pracuje se slovníkem. - Popíše své plány na prázdniny, pojmenuje prázdninové aktivity a druhy cestování.	- Seasons of the year - Nature, in the country - English speaking countries - People, jobs - Food and drink, at the restaurant, at the hotel - School, my daily routine - Czech Republic, my town - At the doctor's - Stories - Holiday	Ú, T, PP, DC, MoS, PD, Port, PS, Ps, RP

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - Pojmenuje a popíše dopravní prostředky a porovná jednotlivé druhy dopravy. - Vyjmenuje a popíše různé profese, sdělí, čím by chtěl být, napíše svůj životopis a jednoduchou žádost o zaměstnání. - Vypráví o historii a pamětihodnostech anglicky mluvících zemí. - Popíše oslavu různých svátků u nás a v anglicky mluvících zemích. - Popíše pamětihodnosti Prahy a Londýna. - Pojmenuje jednotlivé potraviny. Popíše přípravu svého oblíbeného pokrmu. Předvede dialog v obchodě. - Popíše dům, byt, jednotlivé místnosti, druhy nábytku. - Vypráví, jak tráví volný čas. Pojmenuje části divadla, předvede nákup lístků na představení, pojmenuje hudební nástroje a hudební žánry. Vypráví o svém oblíbeném zpěvákovi. Popíše dovolenou svých snů. - Vypráví o svém oblíbeném filmu, knize, herci, spisovateli. Pojmenuje jednotlivé druhy televizních pořadů. Popíše části počítače. Pracuje s různými druhy textů.	- Transport, at the airport, at the railwaystation - Jobs - English speaking countries - Festivals - London, Prague - Food and drink, cooking and recipes - Housing - Leisure time - Media	Ú, T, PP, DC, MoS, PD, Port, PS, Ps, ŘP

5.1.4 Německý jazyk

5.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je povinný vyučovací předmět, který reprezentuje druhý cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí nutnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

5.1.4.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je povinným předmětem pro žáky 8. - 9. ročníku. Vyučuje se ve tříhodinové týdenní časové dotaci v učebně cizích jazyků nebo v kmenových třídách.

Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT).

Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře.

Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

5.1.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Německý jazyk

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v německém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky nonverbální komunikaci“. - Jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní

	spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia - Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

8. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY
vyslovovat a číst nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	abeceda, pozdravy, jména, vítání a loučení, barvy, čísla, dny v týdnu	Erste Schritte, Namen, Zahlen
rozumět obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledat v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku	prosba a poděkování, krátké sdělení o sobě, sloveso být, zápor, otázka	Ich wohne , Ich heiße, Leute und Länder
rozumět známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	členové rodiny, fotografie, obrázkový příběh, protiklady	Meine Familie, Bei uns zu Hause
rozumět jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reagovat	časové údaje, popis osoby, vyprávění o kamarádovi	Meine Freunde, Wer ist das?
používat dvojjazyčný slovník, vyhledat význam slova nebo informaci ve vhodném výkladovém slovníku	čtení s porozuměním, jednoduchý popis věcí, osob, zvířat	Schule, Rate mal, Was ist richtig?
sestavit jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	e-mail, dopis, telefonování, chatování, koníčky	Mein Hobby, Unsere Post nach Deutschland
písemně, gramaticky správně tvořit a obměňovat jednoduché věty a krátké texty	psaní dopisu, popis zvířat, zápor	Ich habe einen Computer
řešit situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru	pozvánka na oslavu, hodiny, dny měsíce roční doby	Wo und wann? Die Uhrzeit, Jahreszeiten, Monate, Tage
sdělit ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplnit základní údaje do formulářů	pozdrav z dovolené, koupení jízdenky, objednání ubytování	In den Ferien, Eine Traumreise
rozumět jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	evropské země EU, cestování	Deutschsprachige Länder

9. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY
čtení krátkých textů s porozuměním poslech s porozuměním vyžádat si jednoduchou informaci	popis domu a pokoje činnosti během roku	Bei uns, Mein Zuhause, Martins Jahr
umět vyhledat v textu známé výrazy, používat dvojjazyčný slovník	otázky na směr cesty, popis cesty pozvání do kina, smlouzení schůzky	Wie komme ich? Unser Programm
napsat jednoduché sdělení a odpověď na sdělení jednoduchý způsobem se domluvit v běžných každodenních situacích	vyprávění o průběhu dne, rozhovory při nakupování	Mein Tag, Lebensmittel, Im Geschäft, Zahlen
rozumět časovým údajům a smlouvit si schůzku	dny v týdnu, plánování činností, rozvrh hodin, co se smí ve škole	Meine Woche, Notizbuch, Stundenplan
rozumět smyslu a obsahu jednoduchého textu, v textu vyhledat potřebnou informaci a odpověď na otázku	popis částí těla, sdělení co bolí, rozhovory s lékařem	Was tut dir weh? Körper, Gesicht
reagovat jednoduchým způsobem na otázku a sestavit potřebné sdělení	rozhovory s turisty na ulici, orientace podle plánu a popis cesty	In der Stadt, Auf dem Lande
reprodukovat ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	charakteristika počasí, popis oblečení, blahopřání ústní i písemné	Das Wetter heute, Kleidung und Mode, Auf der Party
zapojit se do jednoduché, pečlivě vyslované konverzace dalších osob, poskytnout požadované informace	plány na dovolenou, cizí země, vyprávění o zážitcích z dovolené	Wieder Ferien, Länder Rätsel, Traumferien,
písemně, gramaticky správně tvořit a obměňovat jednoduché věty a krátké texty	vyprávění, pohádky, pověsti	Geschichte, Märchen ,Sage

Nástroje hodnocení: U,TT,P

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1 Matematika

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* je předmět, který by měl být chápan jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

5.2.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň - *Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy*; 2. stupeň - *Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy*).

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem *proměnná* a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodných počítačových aplikací.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může pochytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1. ročníku se 4 hodinovou týdenní dotací, v 2. - 5. ročníku s 5 hodinovou týdenní dotací. Na 2. stupni v 6. – 8. ročníku je 4 hodinová týdenní dotace a v 9. ročníku 5 hodinová dotace.

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v kmenových třídách, žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

5.2.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení. - Ve výuce rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi. - Učíme práci s chybou. - Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace. - Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů. - U žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Rozvíjíme logické myšlení při řešení problémových úloh. - Při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	-Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace. -Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. -Učíme žáky naslouchat druhým. -Při komunikaci v rámci vzdělávacího předmětu Matematika, vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, správných metod řešení -Jdeme příkladem – profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. - Sami otevřeně komunikujeme.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. - Nedělíme sbor na první a druhý stupeň.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. Vedeme žáky k věcnému řešení problémů. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

	- označení bodů a úseček - modelování těles, užití stavebnic ke stavbám s tělesy	

MATEMATIKA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - čte a píše trojčiferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčiferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, na vztahy $o\ x - \text{více}$, $o\ x - \text{méně}$, užívá jednoduché rovnice - užívá spoje všech násobitek malé násobilky - násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (16×4, 2×17) - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek, určí neúplný podíl a zbytek ($15 : 4$, $51 : 6$, $40 : 9$, $87 : 8$, ...) - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$	Číselný obor 0-1000 - číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - znázornění trojčiferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčiferných čísel - porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy - řešení úloh na porovnávání trojčiferných čísel - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání - sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobitek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobitek - násobení 10 - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným - dělení se zbytkem - součin, podíl, zbytek - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel - užití závorek	T, Ú, PÚ, PP, MoS

	- řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony - rozlišování sudých a lichých čísel	

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
k: - označí bod, krajní body úsečky, průsečík - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky dvou přímk - změří délku úsečky s přesností na milimetry - provede odhad délky vzdálenosti - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran - převede jednotky délky: km na m m na dm, cm, mm dm na cm, mm cm na mm - pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádra, krychle apod.	Geometrie - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - strana rovinného obrazce, obvod - rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek - vyznačování polopřímek - kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti - jednotky délky: milimetr, kilometr - měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky - rýsování úsečky dané délky, např. v centimetrech a milimetrech - měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran - provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností - modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)	Ú, PP, PÚ, S

MATEMATIKA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $3757 = 3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$ - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8400 - 6200$, $9\,000\,000 - 740\,000$ - písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu pomocí kalkulačky - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o $x - \text{více méně}$, $x - \text{krát více (méně)}$ - řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony - zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku - sečte zlomky se stejným jmenovatelem	Číselný obor 0-1 000 000 - čtení a zápis čísel, číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících - porovnávání čísel do 1000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4\,600$ - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - pořadí početních výkonů - slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o $x - \text{více, méně}$, $x - \text{krát více, méně}$ - užívání závorek - římské číslice - diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu - celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku - řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - jednoduché případy sčítání zlomků se	T, Ú, PÚ, MoS

	stejným jmenovatelem	
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním - určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - nakreslí síť kvádra a krychle - vymodeluje kvádr a krychle z dané sítě	Geometrie - vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku - kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou - kružnice, kruh střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem - osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary - rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník - souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - síť kvádra a krychle, modelování kvádra a krychle ze sítě, síť kvádra a krychle rozložením krabíčky - jednotky obsahu: cm ² , mm ² , m ²	Ú, PÚ, PP, MoS

MATEMATIKA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $2\,300\,000 - 6\,000$) - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce - řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi - odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost - přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak - doplní řady čísel, tabulky - čte a sestaví sloupkový diagram - sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě Souřadnic - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku, zlomek - určí část celku, použije zápis ve formě zlomku - vyřeší úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku - porovná, sečte a odečte zlomky se stejným jm. - zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose - zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo - vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin - užívá desetinné číslo v praktických situacích	Číselný obor 0-1 000 000 000, desetinná čísla, tabulky, grafy, diagramy - posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku - užití vlastností početních výkonů komutativnost, asociativnost, distributivnost) - římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi - grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu - polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku, zápis zlomku - řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovnávání, sčítání, odčítání sčítání zlomků se stejným jmenovatelem - orientace na číselné ose s desetinnými čísly - orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina - vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem	T, Ú, PÚ, PP, MoS

MATEMATIKA - 6. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - narýsuje čárkovanou, plnou a čerchovanou čáru a určí, ve kterých případech ji použije - v praxi používá rýsování, klade důraz na přesnost a čistotu projevu - sestrojí dvě rovnoběžky - sestrojí kolmici z bodu k přímkce - sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky - matematicky správně a přesně popíše základní geometrické útvary - narýsuje konkrétní předměty - od ruky nakreslí rovinné útvary, krychli a kvádr - popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta - rozliší druhy úhlů - vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, ostrý a tupý - přenesení úhel, porovná jej - sestrojí různé velikosti úhlů - změří velikost daného úhlu ve stupních - vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách a zapíše to - sestrojí osu úhlu - rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti - sečte a odečte dvojici úhlů - násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma - určí vlastnosti útvarů v osové souměrnosti - sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti - v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování	Základní pravidla rýsování - druhy a užití čar - rýsování kolmic, rovnoběžek - střed úsečky, osa úsečky Úhel a jeho velikost - úhel a jeho přenesení - druhy úhlů - jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); úhloměr - měření velikosti úhlů - osa úhlu – konstrukce kružítkem - rýsování úhlů - úhly vedlejší a vrcholové - sčítání a odčítání úhlů - násobení a dělení úhlů dvěma Osová souměrnost - osová souměrnost - osově souměrné útvary	T, PP, MoS T, PP, MoS, PÚ, Pís T, PP, MoS

MATEMATIKA - 6. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí pojem číselný výraz - určí hodnotu číselného výrazu s upřednostněním početních operací krát a děleno před plus a minus - přečte výraz s proměnnou - určí proměnnou v daném výrazu - zapíše slovní úlohu za pomoci výrazu s proměnnou - určí hodnotu výrazu s proměnnou - určí polohu bodu v rovině - znázorní bod v pravoúhlé soustavě souřadnic - přečte z grafu požadované údaje - sestrojí lineární, bodový nebo sloupkový graf s danými údaji - uvede konkrétní příklady použití grafů v praxi - doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení	Výrazy - číselné výrazy, jejich hodnota - výrazy s proměnnou - hodnota výrazu s proměnnou Grafy - pravoúhlá soustava souřadnic - určení polohy bodu v rovině - sestrojování grafů - čtení grafů - praktické úlohy – grafy v praxi Nadstandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	T, Ú T, PP, Ú T, MoS, PÚ, PS

MATEMATIKA 7. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné uveďte příklady - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti - určí číslo opačné - sečte a odečte celá čísla - vynásobí a vydělí celá čísla - uveďte praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu - vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla - převede zlomky na desetinná čísla a naopak - graficky znázorní zlomek - vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku - převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla - rozšíří a zkrátí zlomek - zapíše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose - vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - uveďte věty o shodnosti trojúhelníků - využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách- sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - dodržuje zásady správného rýsování	Celá čísla - čísla celá – kladná, záporná, nula, číselná osa - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - porovnávání a uspořádání celých čísel - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel Zlomky a racionální čísla - pojem zlomku, zápis desetinného zlomku - celek, část - vyjádření částí celku pomocí zlomků - převádění zlomků na desetinné číslo a naopak - základní tvar zlomku - smíšené číslo - převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla - rozšiřování a krácení zlomků - uspořádání zlomků - pojem racionální číslo Shodnost trojúhelníků - shodné útvary v rovině - shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu - konstrukce trojúhelníků	T, Pís, MoS, Ú T, Ú, Pís, PP T, PP, MoS

MATEMATIKA 8. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - načrtne válec - vypočítá objem a povrch válce - vyřeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčrtek, matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku, potřebné informace vyhledá v tabulkách - vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé z paměti, těžší na kalkulačce - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace (+, -, ·, :) s mocninami - umocní součin, podíl, mocninu - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ - určí mocninu s exponentem nula - vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny - provádí násobení a dělení mnohočlenů - vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz	Válec - válec, jeho síť - objem a povrch válce - slovní úlohy z praxe Mocniny s přirozeným mocnitelem - n-tá mocnina čísla - sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu, podílu - umocňování mocnin - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ Výrazy - číselné obory - výrazy číselné, jejich hodnota - výraz s proměnnou, určování hodnoty - jednočlen, mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenů - druhá mocnina dvojčlenu - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - dělení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání, rozklad vytýkáním	T, Ú, Pís T, Ú, Pís T, Ú, Pís

MATEMATIKA 8. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián - provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupkového (kruhového) diagramu - čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi - čte a sestruje různé diagramy a grafy – bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové - čte a sestruje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech - uvede příklady využití statistiky v praxi	Statistika - statistický soubor, statistické šetření - jednotka., znak, četnost - aritmetický průměr - modus, medián - grafy, diagramy (bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové) - statistika v praxi	T, PS, PP, PÚ

MATEMATIKA 9. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - provede početní operace sčítání a odčítání mnohočlenů; násobení a dělení mnohočlenů - aplikuje na příkladech vzorce: druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin; použije tyto vzorce ke zjednodušení výrazů - upraví výraz vytýkáním před závorku - rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkáním na součin - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace (+, -, ., :) s lomenými výrazy - přehledně, stručně zapíše řešení úlohy - vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků; matematicky je vyjádří - rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti - na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů - použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami při praktických cvičeních v terénu - sestrojí podobný útvar danému	Výrazy - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení a dělení mnohočlenů - vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 - úprava mnohočlenů pomocí vzorců - vytýkání, vytýkání čísla -1 - rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkání Lomené algebraické výrazy - lomený výraz - podmínky lomeného výrazu - rozšiřování a krácení lomených výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů Podobnost a její užití v praxi - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - věty o podobnosti - podobnost v praxi	T, Ú, Pís T, Ú, Pís T, PP, PÚ, MoS

5.3 INFORMATIKA

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie*. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu učení kdekoliv a kdykoliv, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu *Informatika* umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie*, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

5.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídít informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady.

Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s průřezovým tématem „*Mediální výchova*“, které je zpracováno v ŠVP formou projektů (více viz kapitola č.3.4 *Začlenění průřezových témat*).

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně ve 4., 5. ročníku na I.stupni a 1 hodina týdně v 6., 7. ročníku na II. stupni. Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači.

Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Žáci mají s dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, interaktivní tabuli, datavideoprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk).

5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. - Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací). - Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů. - Učíme žáky k práci s chybou - Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru. - Jdeme příkladem - neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřenému, všestrannému a účinnému komunikaci	- Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení. - Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. - V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího) jazyka s ohledem na gramatiku a syntaxi. - Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s rodiči a širší veřejností. Dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci. - Jdeme příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních. Dovedeme se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům. - Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví. Respektujeme osobnost žáka, jeho práva a záliby. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivity jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. - Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť. - Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou. - Jdeme příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie.

5.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Inf**INFORMATIKA – 4. a 5. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí pojmy informatika, informace - uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje - uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - popíše počítač, vysvětlí jeho funkce - zapne a správně vypne počítač - pojmenuje přídatná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají - předvede práci s myší - zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci některých kláves (enter, esc, del, shift...) - orientuje se v základním uživatelském prostředí operačního systému Windows, pozná a označí základní prvky operačního systému - provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření) - předvede práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace) - prakticky předvede základní operace s hlavní nabídkou (označení a otevření hlavní nabídky, pohyb po hlavní nabídce, otevření programu z hlavní nabídky, opuštění hlavní nabídky)	Základy práce s počítačem - informatika – základní pojmy - bezpečnost práce a rizika, prevence rizik - péče o počítač, závady, poruchy - struktura, funkce a popis počítače - přídatná zařízení – vstupní, výstupní - klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí - myš, práce s myší - operační systém a jeho funkce - základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) - základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou)	T, PP, Ú

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1 Prvouka

5.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Prvouka* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

5.4.1.2 Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Prvouka* je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V předmětu se realizují formou projektů obsahově blízká **průřezová témata** „Osobnostní a sociální výchova“, „Výchova demokratického občana“ a „Environmentální výchova“. Vyučovací předmět *Prvouka* se vyučuje v 1. až 3. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 6 hodin). Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.

5.4.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Ve výuce rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit	- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.

práci vlastní i druhých	- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec. - Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.4.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prv

PRVOUKA - 1. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - popíše bezpečnou cestu do školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje - rozpozná svoji školu a spolužáky - určí svoje pracovní místo - uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště - pozná lučanský kostel - rozezná nebezpečí různého charakteru - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci - modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod. - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - uvede svůj režim dne s časovými údaji - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích	Místo kde žijeme - domov – prostředí domova - orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy - bezpečnost v dopravním provozu – cesta do školy - orientace v základních dopravních značkách - základní předpisy v přecházení vozovky individuálně i se skupinou - zdůraznění rizikových míst a situací v obci - regionální památky Lidé kolem nás - rodina - postavení jedince v rodině, role členů - blízké příbuzenské vztahy - mezigenerační vztahy - význam bezpečí domova - chování lidí – vlastnosti lidí - pravidla slušného chování Lidé a čas - orientace v čase – měsíce, dny, celé hodiny - určování času, kalendář - režim dne - roční doby Rozmanitosti přírody - den a noc - změny v přírodě v ročních obdobích	PP, MoS, PÚ, Ú, E, V, ŘR, PS

- roztrídí některé přírodniny podle nápadných znaků - uvede příklady dětských her, objasní význam hry pro dítě- popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav- uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života- vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz- na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby- v modelových příkladech předvede první pomoc a uvede způsoby léčby běžných onemocnění	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – základní stavba a funkce- péče o zdraví – pitný a pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena- osobní bezpečí – ochrana proti zneužívání	

PRVOUKA – 2. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - dodržuje správné dopravní návyky chodce - rozliší různé dopravní prostředky - zapíše adresu domů, adresu školy - využívá bezpečná místa ke hře a trávení volného času - umí přejít silni dle pravidel silničního provozu - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvede a popíše povolání rodičů - zapíše datum narození - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti, - vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost - v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství - uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků - orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost a současnost - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity - uvede významné kulturní a historické památky a události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije - uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - popíše ohleduplné chování k přírodě - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce	Místo kde žijeme - orientace v místě bydliště a okolí školy - cesta na určené místo, dopravní značení - význam dodržování dopravních předpisů a značek - upozornění na krizová místa a krizové situace v obci Lidé kolem nás - život a funkce rodiny - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným - obchod a firmy - chování lidí – principy demokracie Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Rozmanitosti přírody - roční období a změny v přírodě - ochrana přírody – odpovědnost lidí	PP, MoS, T, Ú, R, E, PS, ŘR, V

- navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací- vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku- popíše prevenci nemocí a úrazů- předvede ošetření drobného poranění- uvede příklady správného chování chodce a cyklisty- uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo- funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince- péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, první pomoc- osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí	

PRVOUKA - 3. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - začlení svou obec do příslušného kraje - popíše změny v nejbližším okolí, v místě kde žije - vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec - doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport - ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině - vyjádří různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost přírody - uvede příklady možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti - uvede základní vlastnosti látek - uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo, objem) - na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka - uvede příklady využití hornin a nerostů v regionu - rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin - vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy - rozliší hospodářská a domácí zvířata - uvede živočichy a rostliny žijící ve svém okolí - uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů - zdůvodní význam správného držení těla - navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma - popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace	Místo kde žijeme - orientace v místě bydliště a okolní krajině - cesta z domova do školy - orientace v dopravních značkách - chůze přes přechod, po chodníku a po silnici - obec, místní krajina – její části, poloha v krajině - minulost a současnost obce - význačné budovy - dopravní síť Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti – změny skupenství látek, vlastnosti látek - životní podmínky - voda a vzduch - vlastnosti - půda – význam, složení - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka - ochrana životního prostředí – likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce - péče o zdraví – intimní a duševní hygiena, denní režim - osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí	PP, MoS, Ú, T, R, E, V, PÚ, PS, ŘR

- vysvětlí význam péče o zdraví, otužování- sestaví svůj režim dne- uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům- poznává podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení- poznává a upevňuje preventivní chování, účelové rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.- ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		

5.4.2 Přírodověda

5.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Přírodověda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí. Vede žáky k ochraně přírodních jevů.

5.4.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Přírodověda* navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět *Přírodopis* ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: *Rozmanitost přírody* a *Člověk a jeho zdraví*.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Vyučovací předmět *Přírodověda* je vyučován v 1 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny). Výuka probíhá v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

5.4.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět. - Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.). - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky řešit problémové situace porovnáním s veřejně dostupnými zdroji, současně žáky učíme zaujímat k nim kritický postoj. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, aj. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis apod.). - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. - Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozdvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Učíme žáky pracovat v týmu, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních

KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod. - Učíme žáky základům tolerance a vzájemného soužití. - Vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti, které nabádají k nesprávnému (netolerovatelnému, nelegálnímu či konzumnímu) způsobu života. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.4.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Př

PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda; uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost - objasní princip rovnováhy přírody - roztrídí dané látky pomocí smyslů a měřením - určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, tvrzení zdůvodní - uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka - rozliší vybrané horniny a nerosty - vysvětlí pojem: zvětrávání; uvede příklady zvětrávání a vyjmenuje faktory, které zvětrávání způsobují - uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi - na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody - roztrídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce - porovná základní projevy života konkrétních živých organismů - uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů. - s pomocí jednoduchých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací zařadí konkrétní živočichy do známých skupin - uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionů - uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy - uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organismy) - zhodnotí dopad některých konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat - provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zhodnotí příčiny, důsledky (příp. odpovědnost lidí) u konkrétních vybraných živelných pohrom a ekologických katastrof; uvede základní zásady chování a jednání v těchto situacích, na konkrétních příkladech	Rozmanitost přírody - neživá příroda - látky a jejich vlastnosti – třídění látek - změny látek a skupenství - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě - nerosty a horniny, vznik půdy a její Význam - živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů - podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost slunce, voda, půda, vzduch - životní podmínky rostlin - rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ) - výživa rostlin - živočichové a stavba jejich těla - stopy zvířat - přírodní společenstva – háje, lesa, vod a bažin, pole a zahrady, suchých stanovišť - význam lesů pro člověka - přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku - význam zemědělství pro člověka - vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů - ochrana přírody, likvidace odpadů	T, Ú, R, PP, MoS, E,V, ŘR, PS

popíše činnost jednotlivých složek IZS - provede vybrané praktické činnosti v terénu: založí sbírku přírodnin, vypěstuje rostliny, založí herbář, provede pozorování a jeho záznam apod.	- živelné pohromy a přírodní katastrofy -rizika v přírodě-rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi -mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	

PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - přiřadí zvířata a rostliny k podnebnému pásu - uvede příklady přizpůsobení zvířat a rostlin prostředí - význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - objasní střídání dne a noci, ročních období - charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů - ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka - popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života - na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví - objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet - sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých - uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů - na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - uvede, (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) - na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci - rozpozná život ohrožující zranění	Rozmanitost přírody - počasí, podnebí. - podnebné pásy Země a vesmír - Slunce a sluneční soustava - vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority - Země ve vesmíru - pohyby Země - gravitační síla - střídání dne a noci, roční období - práce s globusem Člověk a jeho zdraví - stavba lidského těla - funkce některých orgánů a orgánových soustav - životní potřeby člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince - základy sexuální výchovy - partnerství a rodičovství, manželství - vztahy v rodině - partnerské vztahy, osobní vztahy - etická stránka vztahů - etická stránka sexuality - péče o zdraví, správná výživa - intimní a duševní hygiena - sociálně patologické jevy - návykové látky - bezpečné chování v rizikovém prostředí - situace hromadného ohrožení	T, Ú, PP, R, MoS, E,V, RP, PS

a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156) - pojmenuje správně základní části lidského těla - vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.)	-mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená -postup v případě ohrožení -varovné signály -požáry a příčiny vzniku, prevence -integrovaný záchranný systém -dopravní značky -bezpečnost v dopravních prostředcích -vhodná a nevhodná místa pro hru -předcházení rizikovým situacím -označování nebezpečných látek -nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií -návykové látky, hrací automaty -čísla tísňového volání -správný způsob tísňového volání - první pomoc, prevence nemocí a úrazů -první pomoc při drobných poraněních - HIV/AIDS, hepatitida -ochrana před infekcí -zdravý životní styl -výběr a způsoby uchovávání potravin -vhodná skladba stravy -pitný režim	

5.4.3 Vlastivěda

5.4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Vlastivěda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět *Prvouka* přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

5.4.3.2 Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů *Dějepis*, *Zeměpisu* a *Občanská a rodinná výchova* ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: *Místo, kde žijeme*, *Lidé kolem nás* a *Lidé a čas*. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojují.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od neznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti. Žáci se učí vnímat současnost jako výsledek minulosti.

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se vyučuje v 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a ve 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 4 hodiny). Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, apod.).

Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

5.4.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Podporujeme různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.). - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (místní tisk). - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá	- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití. - Vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence "evropanství".

práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.4.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VI

VLASTIVĚDA - 4. a 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu - určí světové strany v přírodě a podle mapy - rozliší náčrt, plán a základními typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky - popíše polohu ČR v Evropě - předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států. - - uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebních pásmech - vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR - vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR - uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR - ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve škole, - uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti -rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi a odůvodní své názory - uvede základní lidská práva a práva dítěte - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů	Místo, kde žijeme - místní oblast, region – zdroje, výroba, služby - poloha a povrch ČR - grafické znázornění povrchu – mapy, plány - orientační body a linie - světové strany - zvláštnosti krajů a oblastí ČR - státní zřízení a politický systém v ČR - státní správa a samospráva - státní symboly -armáda ČR Lidé kolem nás - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - podoby a projevy kultury, kulturní instituce - principy demokracie -ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, - předcházení konfliktům	T, Ú, R, PP, MoS, E, V, ŘR, PS

- vysvětlí pojem "kultura"; na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury; uvede konkrétní příklady kulturních institucí -odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	-protiprávní jednání a korupce -nárok na reklamaci -právní ochrana občanů a majetku - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní s bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky -seznámení se světem financí	

VLASTIVĚDA – 4, a 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států - charakterizuje vybrané státy - vyhledá na mapě evropské státy a významná evrop. města - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - vysvětlí pojmy: Evrop. unie, "evropský dům"; rozliší znak EU - uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti - porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální	Místo, kde žijeme - vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - Evropa a svět – kontinenty - poloha a povrch Evropy - sousedé ČR a evropské státy - rostliny a živočichové Evropy - Evropská unie – evropský občan, cestování - co daly naše země Evropě a Evropa nám -společný „evropský dům“ - orientace v dopravních situacích - dopravní předpisy pro cyklisty - řešení křižovatek, kde není přednost v jízdě upravena dopravními značkami - řešení křižovatek, kde je přednost v jízdě upravena dopravními značkami Lidé kolem nás -základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí Lidé a čas - orientace v čase a časový řád, určování času - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období - proměny způsobu života v našem regionu - bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji - regionální památky – péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předků, domov, vlast, rodný kraj - Staré pověsti české - nejstarší osídlení naší vlasti - Přemyslovci	T, Ú, R, PÚ, MoS, PP, E, V, RR, PS

specifika) - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů- převypráví spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region)- stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce)	- život ve městech a na zámcích- Jan Hus, Jan Žižka- Karel IV.- Lucemburkové na českém trůně- husitství- Habsburkové na českém trůně- První světová válka, vznik čsl. státu, Československá rep.- Druhá světová válka- komunistická vláda a „sametová revoluce“	

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1 Dějepis

5.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

5.5.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin) v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

Výuka dějepisu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře;
- vytvoření představy historického času;
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě;
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě;
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislosti a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost;
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí;
- vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním;
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům;
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům;
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství;
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadé potřeby života v míru a jeho ochrany; význam NATO
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;

5.5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis.

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa. - Učíme žáky různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru <i>Dějepis</i> rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z analýzy historických faktů. - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu.

	- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem. - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,	- Vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě. - Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních. - Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti. - Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším

- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	generacím. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole, na mimoškolních akcích a dodržování stanovených pracovních postupů při praktických činnostech. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu. - Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru dějepis a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.5.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

DĚJEPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - uvede, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže na mapě, přečte z mapy) - vyhledá informace (zúčastní se doporučených akcí muzeí, navštíví knihovnu, apod.) - rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve (a proč) - objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich využívání - sestaví srovnávací tabulku o vývoji, uvede některá archeologická naleziště u nás - vysvětlí vznik států, zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásmu - vysvětlí, co jsou městské státy, dovede vysvětlit, jak vznikla bible - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu - určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu (ve vědě, kultuře) - pracuje s dějepisnými mapkami a dějepisným atlasem - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy	Lidé, jejich přítomnost a minulost - význam dějin pro jedince i současnou společnost - čas v dějinách, dějepisná mapa - hlavní úkoly archivů, muzeí a knihoven, poslání archeologie Pravěk – nejstarší období lidské - společnosti - doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života lidí - doba bronzová - Evropa v pravěku Starověk - oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - židé a judaismus - počátky písmo, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací - Starověký Egypt, Indie a Čína - Střední Evropa v období nejstarších států	ŘR, R ŘR, B, T, Ú, PÚ T, Ú, R, ŘR, B,

- vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka: antika, báje, epos - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států - stručně převypráví příběh eposu nebo báje - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie - objasní, jak byl řízen městský stát - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky Peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského - doloží, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě, vojenském táboře - odhadne úlohu významných osobností starověkého Říma - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu - porovná vývoj západořímské a východořímské říše - popíše naše země v době železné, uvede příklady o vyspělosti Keltů na našem území	Starověké Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období řeckých států - doba homérská - městské státy - řecká kolonizace - Atény za Solónu - Peloponéská válka - řecká vzdělanost, věda a umění - Makedonie Starověký Řím - vývoj Říma do ovládnutí Itálie - římské císařství - počátky křesťanství - římská kultura - krize a rozpad říše západořímské Evropa v době železné (Keltové – civilizační vrchol pravěku)	T, Ú, R, ŘR, B T, Ú, R, PÚ, ŘR, B T, Ú, R, ŘR, B

DĚJEPIS – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - rozliší pojmy: pravěk, starověk, středověk (stanoví časová období v historii) - objasní, co je stěhování národů, doloží z mapek v dějepisném atlase - uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku - zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - rozliší legendy a historická fakta - využije dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách - předvede svoji orientaci na dějepisné mapě - zařadí Slovanů do skupin - sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě - popíše organizaci světské a církevní moci - na příkladech doloží vliv víry na středověkého člověka - uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek (i regionálně) - vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu - posoudí schopnosti Karla IV. a význam jeho vlády; uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát - uvede znaky gotiky, příklady významných památek (i regionálně) - posoudí události stoleté války, zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií - popíše život společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost	Raný středověk nový etnický obraz Evropy Byzantská říše arabský svět křesťanství Franská říše První státní útvary na našem území Sámova říše Velká Morava český stát v době knížecí Formování prvních státních celků v Evropě - slovanské státy - vznik středověké Anglie a Francie - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků - vláda Karla IV. a její přínos pro český stát - gotická kultura - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	T, Ú, R, PÚ, ŘR, B, T, Ú, R, PÚ, ŘR, B, T, Ú, R, PÚ, ŘR, B T, Ú, R, PÚ, ŘR, B

DĚJEPIS – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti - uvede změny ve společnosti - vysvětlí pojem: konstituční monarchie - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání - zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu - vymezí znaky a oblasti, uvede významné památky a osobnosti - uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - popíše život v naší zemi, rozliší oblasti, uvede významné osobnosti a památek - aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu na zhodnocení významu uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reform - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád - stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí pojmy: klasicismus a romantismus - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů - rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu - zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa, zhodnotí úsilí a výsledek	Období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století - počátky novověku v Evropě - Anglická revoluce - zrod moderní vědy, průmyslová společnost - absolutismus v Evropě - Francie, Rusko, Prusko, Anglie - baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvícenské - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - česká barokní kultura - české země za vlády Marie Terezie - a Josefa II. - vznik USA - státy na konci 18. století Novověk od konce 18. století do r. 1914 - Velká francouzská revoluce - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenécké hnutí v Evropě - rozpozná znaky, oblasti, uvede příklady utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve II. polovině 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA	T, Ú, R,ŘR, B T, Ú, R,ŘR, B

- stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA- uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky- rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky- vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele, vyhledá vlastní (rodinné) dokumenty z tohoto období	Moderní doba <i>Situace v letech 1914 – 1948</i> - první světová válka- situace v Rusku, ruské revoluce- vznik Československa	T, Ú, R, ŘR, B

DĚJEPIS – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák - rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - posoudí postavení Československa v kontextu Evropy a světa- porovná vnitropolitický vývoj s děním v Evropě - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí pojem: fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize - uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - s použitím mapy a zejména na základě vlastní četby zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky druhé světové války - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců - vyhledá a uvede souvislost politického a hospodářského vývoje - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech (od hospodářství až po kulturu) - objasní politický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost Československa na vlivu SSSR - vysvětlí pojem: studená válka; uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v r. 1956 a Československa v r. 1968	<i>Evropa ve 20. letech</i> - Československo a jeho politicko – hospodářský vývoj - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím druhé světové války - nacismus a jeho důsledky pro Československo - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - druhá světová válka, domácí a zahraniční odboj - poválečné uspořádání světa - poválečné Československo-únorový převrat 1948 Dějiny od poloviny 20. století do současnosti - vývoj Československa od roku 1945 - studená válka - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy)	T, Ú, R, ŘR, B T, Ú, R, ŘR, B T,Ú,R,ŘR,B

- na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický- vyhledá v tisku informace o krizi sovětského impéria („perestrojka“) a objasní snahu o změnu systému- sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky- objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993- chápe význam kolektivní obrany- chránění celosvětového míru, jednotné Evropy- posoudí vnitřní i mezinárodní postavení Československa v současnosti- sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů	- charakteristika západních zemí- krize sovětského impéria („perestrojka“)- obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989- rozpad Československa, vznik České republiky 1993- vstup do světových organizací – NATO, EU- Česká republika na přelomu tisíciletí- technika, věda a kultura ve 2. polovině 20. století, evropská integrace, globalizace	

5.5.2 Občanská a rodinná výchova

5.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Občanská a rodinná výchova* je integrovaným vyučovacím předmětem. Jeho cíle, zaměření a vzdělávací obsah vycházejí ze vzdělávacích oborů RVP ZV *Výchova k občanství* a *Výchova ke zdraví*. Filozofie integrovaného vyučovacího předmětu *Občanská a rodinná výchova* vychází z myšlenky, že zdraví jedince, jeho zdravý životní styl, život v rodině a život ve společnosti jsou spolu vzájemně velmi úzce propojeny. Každá společnost usiluje o výchovu zdravého jedince a zdravé rodiny. A naopak - sama definice zdraví ("*Zdraví = stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody*") připomíná neopomenutelnost sociálního aspektu ve výchově ke zdraví. Cílem vyučovacího předmětu je vést mladého člověka ke zdravému životnímu stylu, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti.

Občanská a rodinná výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Přípravuje žáky k řešení některých problémů souvisejících se zakládáním a vedením vlastní domácnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Vede žáky k respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití a přebírání odpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Část vzdělávacího obsahu věnovaná výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních, rizikových i mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu a sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je úzce propojen s průřezovým tématem *Osobnostní a sociální výchova*. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

5.5.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Občanská a rodinná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy (dovednosti, vědomosti, postoje), které žáci získali v prvouce, vlastivědě a přírodovědě v 1. - 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Výuka předmětu *Občanská a rodinná výchova* směřuje k:

- vnímání zdraví jako důležité životní hodnoty;
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů;
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí;
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje;
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v běžné životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví;
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.;
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.;
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci;
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí

- vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou, i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkají;
- úctě k sobě, svému partnerovi, své rodině, vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství;
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti;
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě;
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života;
- k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci;
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

5.5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Občanská a rodinná výchova.

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky používat metody „timemanagementu“ . - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk apod.). - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel, umožňujeme žákům podílet se na jejich sestavování. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.

	- Vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). - Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme projevy rizikového chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OPD, policie. - Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost. - Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. - Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).

	- Průběžně seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucímu rizikovému chování.- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

5.5.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orv

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP Ov	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - uvede několik příkladů, jak je život lidí pevně spojen s přírodními cykly - vysvětlí členění času podle křesťanského kalendáře - určí světové strany podle slunce a hodin - objasní význam pojmů: denní rytmus, režim dne; uvede příklady dobře a špatně zvolených denních rytmů a režimů - sestaví si vyvážený režim dne a porovná ho s režimem dne svých spolužáků - uvede příklady vhodně a nevhodně využitého volného času - sestaví tabulku, do které uvede, jaké sporty a koníčky provozuje, jaké by chtěl provozovat, a kde, a za jakých podmínek, je ve svém nejbližším okolí může provozovat - sestaví tabulku s výčtem nevhodných aktivit (které by nechtěl vykonávat) a uvede důvody, proč jsou nevhodné - sestrojí jednoduchý rodokmen vlastní rodiny a přeloží jej do cizího jazyka. - vyjmenuje funkce rodiny - vyjmenuje role v rodině - vysvětlí smysl povinné školní docházky a její přínos - jmenuje základní pravidla chování ve škole a uvede jejich zdroj - jmenuje tři základní učební typy a zařadí se do jednoho z nich - jmenuje faktory důležité pro efektivní učení - uvede základní informace o své obci - vyjmenuje druhy obcí - vyjmenuje orgány obecního zřízení a jednoduše popíše jejich činnost - vyjmenuje problémy týkající se životního prostředí ve svém okolí a posoudí, jak může pomoci s jejich řešením - rozliší spisovnou a nespisovnou češtinu - vyjmenuje národnostní menšiny v České republice	Člověk v rytmu času - cyklus dne, týdne a roku - denní rytmus - volný čas Rodinný život - moje rodina - rodinné a příbuzenské vztahy - rodina, její funkce a náhradní rodinná výchova - komunikace v rodině Život ve škole - povinná školní docházka - školní řád a další pravidla - umění učit se Domov - obec - obecní zřízení - životní prostředí Má vlast - jazyky používané na našem území, národnostní menšiny	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS V T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

- vysvětlí pojem: šikana; uvede příklady šikanování a vhodné způsoby, jak tomuto jevu čelit - uvede kontakt (telefonní číslo) na nejbližší pedagogicko-psychologickou poradnu, krizové centrum a na linku důvěry - objasní význam pojmů: denní rytmus, režim dne; uvede příklady dobře a špatně zvolených denních rytmů a režimů (vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim) - sestaví si vyvážený režim dne a porovná ho s režimem dne svých spolužáků - uvede příklady vhodně a nevhodně využitého volného času - spolu se svými spolužáky sestaví přehled sportovních činností a koníčků jednotlivých žáků ve třídě (skupině)- - uvede základní zásady zdravého stravování, včetně vhodného pitného režimu, a zdravého životního stylu - na konkrétním případě zdůvodní důležitost vitamínů a minerálů, uvede jejich zdroje - pokusí se sestavit žebříček hodnot na dané konkrétní situace - toleruje systém hodnot druhého jedince - sestaví tabulku, do které uvede, jaké sporty a koníčky provozuje, jaké by chtěl provozovat, a kde, a za jakých podmínek, je ve svém nejbližším okolí může provozovat - sestaví tabulku s výčtem nevhodných aktivit (které by nechtěl vykonávat) a uvede důvody, proč jsou nevhodné - ve skupině se svými spolužáky napíše soupis důvodů pro a proti kouření - sepíše kladné a záporné účinky alkoholu na člověka - prakticky si vyzkouší některé modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítnutí	- zdravý životní styl - konflikt, únik, nedorozumění, problém - chování v krizových situacích - šikana Zdravý způsob života a péče o zdraví - osobní hygiena -intimní hygiena chlapců a dívek - režim dne - pracovní a odpočinkové aktivity - volný čas Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa, zdravá výživa - složky výživy - pitný režim - výživová hodnota potravin - zdravý způsob života - jídelníček - technologie zpracování potravin Osobnostní a sociální rozvoj - hodnota - hodnotový systém - životní cíle Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - tabakismus - alkoholismus	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP Ov	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí, jak na něho může působit rodina, spolužáci, televize atd. a rozliší působení záměrné a nezáměrné - vyjmenuje sociální skupiny, jejichž je členem a do nichž by chtěl patřit - vysvětlí pojem mimoslovní komunikace a popíše rozsah a význam tohoto jevu - uvede hlavní sdělovací prostředky a objasní, proč se stejná zpráva v podání jednotlivých médií liší - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi pojmy kultura a umění - jmenuje základní světová náboženství, uvede jejich přínos a odůvodní, proč je důležité je znát - objasní význam slušného chování - zdůvodní potřebu poznání a ochrany krajiny, ve které člověk žije - ze svého nejbližšího okolí uvede konkrétní příklady správného a nesprávného využívání krajiny a jejího přírodního bohatství - vyjmenuje nejdůležitější typy chráněných území, uvede příklady ze svého nejbližšího okolí - uvede nejvýznamnější ekologické problémy světa a možné cesty jak je řešit na globální i lokální úrovni - sestaví hierarchii potřeb - rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví. Uvede příklady ze svého okolí - rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví; uvede příklady jejich (právní) ochrany - definuje pojem duševní vlastnictví a popíše způsoby jeho ochrany - sestaví jednoduchý rodinný rozpočet, porovná příjmy a výdaje a posoudí nezbytnost výdajů - rozliší nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - popíše průběh voleb do zastupitelstev a v modelové situaci předvede činnost voliče ve volební místnosti	Život mezi lidmi - vliv prostředí a kultury - sociální skupiny - komunikace - média Člověk a kultura - kultura, umění - víra a náboženství - slušnost pro každý den Přírodní bohatství a jeho ochrana - krásy naší země - ochrana přírodního a kulturního bohatství - významné globální ekologické problémy Majetek v našem životě - naše potřeby - vlastnictví a majetek - žebříček hodnot Řízení společnosti - stát - demokracie - volby - začlenění do veřejného života	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

- uvede kontakt (telefonní číslo) na nejbližší linku důvěry - na konkrétních případech zdůvodní zápory způsobů chování, které může ohrozit zdraví nebo život sama sebe nebo druhých - uvede konkrétní náměty na změny chování v rizikovém prostředí - uvede, jak jednat s neznámými lidmi v různých situacích - v médiích vyhledá příklady, kdy se nevyplatila důvěřivost k neznámým lidem - vysvětlí odlišnosti mezi šikálením a šikanou, „zábavou“ a stavem ohrožujícím život - uvede kontakt (telefonní číslo) na nejbližší linku důvěry - ukáže, jak poskytnout první pomoc při drobných poraněních, úpalu a úžehu	- doping - prevence drogových závislostí - drogy a legislativa - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí (bezpečné sportování - pravidla bezpečnosti v silniční a železniční dopravě - vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity - násilí v rodině a ve škole - první pomoc při drobných poraněních, úpalu, úžehu	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS
- respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje - uvede etapy vývoje lidského jedince a jejich typické znaky - uvede tělesné, duševní a společenské rozdíly mezi dítětem a dospělým člověkem - uvede odlišnosti mezi dospívajícími chlapci a děvčaty - objasní pojmy: puberta, adolescence - uvede několik bodů, jak se kultivovaně se chovat k opačnému pohlaví	Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta a dospívání - menstruace, poluce - identita, sexualita - tolerance, vulgarismus	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

- umí vyjádřit své pocity spojené s poruchami výživy a nevhodnými stravovacími návyky - toleruje odlišné způsoby stravování - na některé konkrétní reklamě vysvětlí její „klamavost“ - objasní, v čem spočívá nebezpečí drog - vyjmenuje různé druhy závislosti a to, jak negativně ovlivňují jedince - uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života - v médiích vyhledá obrázky a fotografie „životních ztroskotanců“, připojí smyšlené nebo i skutečné příběhy, pokusí nezamyslet nad tím, jaké ochranné faktory mohly vzniku závislosti předejít - objasní, jaké formy může, mít agresivita - uvede alespoň tři způsoby, jak zvládnout (vybít si) svoji zlost - na konkrétních případech zdůvodní záporné způsoby chování, které může ohrozit zdraví nebo život sama sebe nebo druhých - uvede konkrétní náměty na změny chování v rizikovém prostředí - rozliší různé formy domácího násilí a navrhne účinnou pomoc tohoto násilí - na instruktážním snímku prakticky rozliší nežádoucí chování ve škole, uvede příklady šikanování a vhodné způsoby, jak tomuto jevu čelit - vysvětlí pojem: asertivní jednání; uvede některé zásady a situace, kdy je vhodné takto jednat - vysvětlí pojmy: rasismus, xenofobie, vandalismus; na konkrétních příkladech doloží nebezpečí těchto projevů pro ostatní jedince - navrhne postup řešení při mimořádných událostech (přírodních katastrofách, dopravních neštěstích atd.), možnosti pomoci a prevence - prakticky předvede poskytnutí první pomoci - vysvětlí pojmy: sexualita, sex, promiskuita, venerologické choroby, AIDS, virus HIV, bezpečný sex, plánované rodičovství, antikoncepce a antikoncepční prostředky, , kondom, prezervativ, sexuální zneužívání, sexuální kriminalita, sexuální obtěžování, sexuální deviace, erekce, koitus, orgasmus, menstruace,	- BMI index - poruchy příjmu potravy - alternativní výživa - reklama a hygiena potravin - výběr a příprava pokrmů Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - drogy - závislost, druhy závislosti - ochranné faktory - krize, pomoc v krizi - agrese, agresivita - násilné chování - rizikové chování (zbraně, nebezpečné látky, bezpečnost silničního provozu) - delikt - domácí násilí - šikana - xenofobie, rasismus, vandalismus -klasifikace mimořádných událostí - evakuace - první pomoc při pokousání zvířetem, pobodání hmyzem, zlomeninách atd. Změny v životě člověka a jejich reflexe - reprodukční soustava - rozdíly v sexualitě - pohlavní identita - reprodukční zdraví,	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

ovulace, gravidita, interrupce, poluce, masturbace, poruchy pohlavní identity, monogamie, polygamie - uvede zásady zodpovědného sexuálního chování ve vztahu ke zdraví, etice, morálce a životním cílům mladých lidí (sexualita jako součást formování osobnosti; zdrženlivost x předčasná sexuální zkušenost a promiskuita)- uvede, ve kterých případech je sex nezákonný- uvede lidské vlastnosti důležité pro partnerský život	- rizika předčasného těhotenství- antikoncepce- plánované rodičovství- rizika prostituce- sexuální deviace	

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP Rv	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Zák: - porovná jeden historický model rodiny s modelem současným - zamyslí se nad tím, které z funkcí rodiny jsou nezastupitelné jinými institucemi - vyjmenuje alespoň tři důvody, pro které nemůže být v ČR uzavřeno manželství - uvede, jak jsou právně ošetřeny vztahy mezi manžely a mezi rodiči a dětmi - vypočítá životní minimum rodiny - specifikuje současné problémy rodiny (sociální, ekonomické) a navrhne jejich řešení - zdůvodní potřebu jednotného výchovného stylu rodičů - uvede, jaký servis zabezpečuje poradna pro rodinu a kde se nejbližší taková poradna nachází - objasní pojem: biologické hodiny, biorytmus - uvede na příkladech, jak lze efektivně pracovat se svými biorytmy - rozčlení a vysvětlí faktory vedoucí k ochraně zdraví - některé ze zásad pro péči o duševní zdraví se snaží jeden týden aplikovat do svého života, napíše o tom krátkou zprávu - vyzkouší si hry na sebepoznávání - navrhne možnosti aktivní ochrany zdraví (pohyb, očkování, preventivní prohlídky, duševní hygiena atd.) - navrhne některá opatření, jak předejít metabolickým onemocněním - vysvětlí význam přirozené výživy pro kojence, uvede výhody oproti tzv. umělé výživě - navrhne jídelníček a posoudí jeho kvalitu pro vybranou skupinu lidí (sportovce, nemocné lidi s dietou) - do mapy světa začlení název státu a jeho typický středověčný pokrm - na zadaných webových stránkách týden sleduje nevhodné potraviny (potraviny kontaminované cizorodými látkami)	Rodina - historií rodiny - funkce rodiny - hodnoty v rodině - rodičovská péče - jednotná výchova - rodinná krize, rozvod - porozvodová péče - syndrom zavrženého rodiče - systém péče o dítě- - <i>Zákon o rodině</i> Zdravý způsob života a péče o zdraví - tělesná, duševní a sociální rovina zdraví - faktory ovlivňující zdraví (vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota atd.) - duševní zdraví - stresové situace - psychická onemocnění, násilí zaměřené proti sobě samému - hygiena těla a duše jako prevence nemocí - pohyb a zdraví - preventivní prohlídky - výživa - stravovací návyky - metabolické onemocnění - výživa kojence, sportovce, nemocného - stravovací zvyklosti a interkulturní zvláštnosti - cizorodé látky v potravinách	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

- umí vyjádřit negativní postoj k nezdravé a klamavé reklamě ve výživě - uvede konkrétní příklady nezákonného a manipulativního jednání médií, extremistických skupin, sekt apod. - na konkrétních případech rozebere důvody vedoucí k závislosti, navrhne možnou prevenci - na internetu vyhledá kontakty na instituce pomáhající řešit závislosti (na drogách, alkoholu, herních automatech atd.) - umí se vyjádřit ke společenské nebezpečnosti zneužívání návykových látek - vyjádří svůj postoj k činnosti odborníků a institucí působících v oblasti prevence a léčby závislostí - na základě svých znalostí vyhodnotí, jak jednat s lidmi pod vlivem alkoholu nebo drogy, a navrhne postup první pomoci - na konkrétním příběhu sportovce odůvodní negativní vliv dopingů na jeho zdraví	řetězci - reklama ve výživě Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - manipulace s lidmi a jejich (skryté) zneužívání - nebezpečné náboženské společnosti, hnutí a sekty - závislost – znaky a rizika - prevence závislostí, krizová intervence - dopink ve sportu - první pomoc při otravě návykovými látkami - rizikové chování (patologické hráčství, nebezpečný internet)	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS
- rozliší různé podoby násilí ve společnosti (šikanu, vandalismus, násilí ve sportu, sexuální zneužívání, týrání atd.) - zaujme odmítavý postoj k týrání a zneužívání dítěte v rodině a společnosti - navrhne postup prevence kriminality mládeže v rámci komunity - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících život a zdraví - prokáže znalost pravidel silničního provozu - sepíše vhodný postup při poskytování první pomoci při dopravní nehodě (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - sepíše zásady vhodného chování při práci na internetu - zdůvodní význam přípravy člověka na řešení problémů spojených s katastrofami a hromadnými neštěstími (při řešení mimořádné události), včetně významu fungování integrovaného záchranného systému	- různé podoby násilí ve společnosti (vandalismus, brutalita, týrané a zneužívané dítě, násilí a sport - kriminalita mládeže - těžké životní situace a jejich zvládání - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - bezpečnost v silničním provozu - mimořádné události (klasifikace, varovný signál, ochrana obyvatelstva, evakuace, prevence atd.) - první pomoc (při dopravních nehodách, umělé dýchání, masáž srdce atd.) - Úmluva o právech dítěte	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

- rozliší různé podoby lásky v obdobích dospívání, partnerství a rodičovství - sepíše rizika předčasného zahájení sexuálního života - uvede několik metod zabránění početí - popíše techniky pohlavního stylu a význam souhlasu obou partnerů - vysvětlí stádia vývoje plodu a fáze porodu - zaujme postoj ke konzumnímu vztahu k sexu, konzumním projevům sexuality	Změny v životě člověka a jejich reflexe - láska, hodnota a podoby lásky - reprodukční soustava - sexualita - necking, petting - antikoncepce, interrupce, miniinterrupce - plánované rodičovství - erotika, prostituce, kuplířství, pornografie, komerční sex - těhotenství, stádia vývoje plodu, porod	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS
- aktivně se zapojuje do aktivit utvářejících identitu jedince - zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích - je schopen pomáhajícího a prosociálního chování - přijímá dopad vlastního jednání a chování	Osobnostní a sociální rozvoj (je realizováno průběžně celé 4 roky) - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - psychohygienu a zvládání stresu - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1 Fyzika

5.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Fyzika* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět *Fyzika* seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- k osvojení si základních poznatků z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír)
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů

5.6.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Fyzika* je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky a v kmenových třídách. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy.

Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem)

velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP (*Matematika a její aplikace, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*) a do povinně vyučovaného tématu „*Ochrana člověka za mimořádných situací*“. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

5.6.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Fyzika

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat, měřit a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru <i>Fyzika</i> rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů. - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. - Kládeme důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu.

	- Ve výuce podporujeme používání výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny fyziky. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,	- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití fyziky. - Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.

- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (pravidla bezpečné práce při fyzikálních měřeních, pozorováních a experimentech, pravidla chování ve škole, v učebně fyziky, dodržování stanovených pracovních postupů apod.. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k fyzice. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti. Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru fyzika a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika fyziky. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.6.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA**FYZIKA - 6. ROČNÍK**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - rozliší na příkladech těleso a látku - určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná - porovná vlastnosti pevných, plynných a kapalných látek (křehkost, pružnost, tvárnost, pevnost, tekutost, stlačitelnost, rozpínavost) - doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné - posoudí v konkrétní situaci, která dvě tělesa na sebe působí - rozliší, zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa - charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa - objasní pojem gravitační pole Země, určí směr gravitační síly - porovná velikost gravitační síly působící na dvě různá tělesa, na těleso v různé vzdálenosti od země - uvede charakteristiku hlavní jednotky: Newton - uvede násobky a díly této jednotky - rozliší částice látky, určí, z čeho se skládá atom, molekula - charakterizuje molekulu, jako částici tvořenou ze dvou či více atomů - charakterizuje pojem: neustálý pohyb částic; uvede jevy, které pohyb potvrzují (např. difúzi) - porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti - tekutost, rozpínavost, tvrdost - charakterizuje hlavní rozdíly v částicovém složení plynů, kapalin a pevných látek	Látky a tělesa, síly. - tělesa a látky - vzájemná působení těles - síla - gravitační síla - gravitační pole - složení látek - atomy a molekuly - Brownův pohyb - částicové složení pevných krystalických látek - vlastnosti kapalin a plynů	T, Ú, R, PÚ, Lab, PP, MoS

FYZIKA - 6. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - podle schématu sestaví elektrický obvod - rozlišuje mezi pojmy: uzavřený a otevřený obvod - obecně charakterizuje elektrický proud - uvede hlavní jednotku elektrického proudu - uvede hlavní jednotku napětí, některé její díly a násobky - uvede zdroj napětí - rozliší izolant a vodič - vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným elektrickým obvodem a popíše velikost proudu - uvede, že při průchodu elektrického proudu se vodič zahřívá a určí, zda se zahřívá více nebo méně při průchodu většího proudu - uvede příklady tepelných spotřebičů - vysvětlí pojem zkrat, objasní princip pojistky, uvede schematickou značku pojistky - prokáže znalost zásad správného použití elektrického spotřebiče - uvede, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole - popíše cívku, schéma cívky - znázorní průběh magnetického pole v okolí cívky indukčními čarami - popíše princip galvanometru, uvede schematickou značku galvanometru - určí, jaké bude magnetické pole při větším proudu - uvede příklady využití elektromagnetu v praxi - objasní princip elektrického zvonku - objasní vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu - uvede příklady elektrického proudu ve vzduchu a vysvětlí jejich vznik - rozlišuje pojmy: blesk, hrom	Elektrický proud v kovech - sestavení elektrického obvodu - elektrický proud a napětí - vodiče elektrického proudu a elektrické izolanty Tepelné elektrické spotřebiče - zahřívání elektrického vodiče při průchodu elektrického proudu - tepelné elektrické spotřebiče - pojistka - zásady správného použití elektrického spotřebiče Magnetické pole elektrického proudu - magnetické pole cívky - galvanometr - elektromagnet - elektrický zvonek Proud v kapalinách a plynech - vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu - blesk a ochrana před ním	T, Ú, PÚ, Lab, PP, MoS T, Ú, PÚ, PP T, Ú, PP T, Ú, Lab, PP

FYZIKA - 7. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - objasní klid a pohyb tělesa vzhledem k jinému tělesu - na konkrétní příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - objasní pojem: trajektorie; vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou - uvede, jak značíme dráhu a její jednotky - podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý - popíše pohyb posuvný a otáčivý - rozezná, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - změří uraženou dráhu tělesa a zapíše výsledek - používá s porozuměním vztah: $v = s / t$ při výpočtu rychlosti pohybu tělesa - experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru působišti - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností: $F_g = m \cdot g$ - určí pomocí olovnice svislý směr, změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky Newton - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného, opačného směru - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má v tomto případě výslednice, určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru - charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly působící na těleso - experimentálně určí polohu těžiště - při řešení praktických úloh využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	Pohyb tělesa: - klid a pohyb tělesa - trajektorie a dráha - druhy pohybu - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha při rovnoměrném pohybu tělesa - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu Síla a její měření - síla a její znázornění - jednotky síly - gravitační síla a hmotnost tělesa - měření síly - siloměr Skládání a rozkládání sil - skládání dvou sil stejného směru - skládání dvou sil opačného směru - skládání dvou a více sil různého směru - rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa	T, Ú, Lab, PP, PÚ T, Ú, Lab, PP, PÚ, MoS T, Ú, PP, PÚ, MoS

FYZIKA - 7. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - - určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení - používá vztah pro moment síly: $M = F \cdot a$ - vyjádří rovnováhu na páce, kladce pomocí momentu sil - objasní funkci páky, kladky v praxi, objasní princip vážení na rovnoramenných vahách - porovná kladku (pevnou, volnou) a kladkostroj, objasní princip nakloněné roviny - charakterizuje tlakovou sílu - používá vztah pro výpočet tlaku $p = F / S$ a jeho varianty - na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak - uvede hlavní jednotku tlaku její dílky a násobky - používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch - měří velikost třecí síly a zapíše jednotky - na konkrétních příkladech objasní, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit) - objasní podstatu Pascalova zákona - charakterizuje hydrostatický tlak - objasní činnost hydraulického zařízení - popíše účinky gravitační síly na kapalinu - objasní vznik vztlakové síly v kapalině - objasní podstatu Archimédova zákona, vyvodí zda se těleso potopí, bude vznášet, bude plovat	Rovnováha na páce - účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy - páka - rovnovážná poloha páky - užití páky - rovnoramenné váhy - pevná kladka - nakloněná rovina Tlak tlaková síla - tlaková síla - tlak - tlak v praxi Tření - třecí síla - měření třecí síly - tření v praxi Mechanické vlastnosti kapalin - Pascalův zákon - hydraulické zařízení - účinky gravitační síly Země na kapalinu - hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na těleso v kapalině - Archimédův zákon - potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině	T, Ú, PP, PÚ, MoS T, Ú, PP, PÚ, Lab T, Ú, PU, Lab, PP T, Ú, R, PÚ, PP T, Ú, PÚ, Lab, PP, MoS

FYZIKA - 7. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo - rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla - na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) - objasní a načrtne vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsku pomocí clony - objasní vznik stínů za tělesem - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce - uvede vlastnosti rychlosti světla - vysvětlí zákon odrazu světla, aplikuje tento zákon při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - rozpozná duté a kulové zrcadlo, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost - popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle a aplikuje tuto znalost při objasnění principu zobrazení předmětu zrcadlem - určí, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici - charakterizuje pojem mezní úhel, uvede, co nastane při jeho překročení - rozpozná druhy čoček, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (spojky a rozptylky) - popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje tuto znalost při objasnění principu zobrazení tenkou čočkou - objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich korekce - objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem	Přímocharé šíření světla - světelné zdroje, optické prostředí - světelný paprsek, stín, měsíční fáze - zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla Odraz světla na rozhraní dvou prostředí - zobrazení zrcadlem - odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí - zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - kulová zrcadla - odraz paprsků význačného směru na kulovém zrcadle - zobrazení předmětu kulovým zrcadlem Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí - zobrazení tenkou čočkou - lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí - úplný odraz světla - čočky - průchod paprsků význačného směru - zobrazení předmětu tenkou čočkou - optické vlastnosti oka - optické přístroje - rozklad světla optickým hranolem	T, Ú, R, PÚ, Lab, PP, MoS T, Ú, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

FYZIKA - 8. - 9. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - uvede hlavní jednotku práce (Joule) a výkonu (Watt), uvede některé jejich díly a násobky - vyjádří práci, resp. výkon při dané jednotce jinou jednotkou - při řešení problémů a úloh používá vztahy: $W = F \cdot S$, $P = W / t$ - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energii tělesa - při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet polohové a pohybové energie tělesa - v konkrétních příkladech "na pohyb tělesa v gravitačním poli „Země" určí, kdy dojde k poklesu (vzrůstu) polohové (pohybové) energie tělesa - objasní, která ze sil koná práci na nakloněné rovině nebo kladce při zvedání tělesa - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - v konkrétních problémových úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně - rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - určí množství přijatého či odevzdaného tepla tělesem (při stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity - vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek - rozpozná základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě - určí skupenské teplo tání tělesa - vymezení hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh - uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin	Práce, energie (8.) - mechanická práce, výkon - mechanická práce při zvedání tělesa na pevné kladce a na nakloněné rovině - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa - přeměna pohybové a polohové energie Tělesa (zákon zachování energie) Vnitřní energie, teplo (8.) - vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně - měrná tepelná kapacita - teplo, teplota Teplo. Změna skupenství (8.) - tání a tuhnutí - vypařování a zkapalnění - var - sublimace a desublimace - var za sníženého a zvýšeného tlaku - anomálie vody	T, Ú, PÚ, Lab, PP T, Ú, R, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS

FYZIKA - 8. - 9. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - uvede hlavní jednotku elektrického proudu, její násobky - změří elektrický proud ampérmetrem, zapíše číselnou hodnotu a jednotku - uvede příklady zdrojů elektrického napětí, určí směr elektrického proudu v elektrické obvodu - objasní Ohmův zákon - uvede hlavní jednotku elektrického odporu, - při řešení konkrétních úloh použije vztah: $R = U / I$ - při řešení konkrétních problémových úloh použije poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče - porovná celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení rezistorů - objasní princip činnosti rezistoru s plynule proměnným odporem - při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a výkon: $P = U \cdot I$ $W = U \cdot I \cdot t$ - ověří tepelné účinky elektrického proudu - popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) - charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak - objasní činnost transformátoru - používá s porozuměním transformační vztah - uvede příklady použití transformátoru v praxi - rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě - objasní pojmy: jaderná síla, jaderná energie - určí, co udává protonové číslo, nukleonové číslo - uvede příklady přirozených radionuklidů a umělých radionuklidů - vysvětlí pojem: řetězová reakce - vysvětlí princip jaderného reaktoru	Zákony elektrického proudu v obvodech (8. + 9.) - zdroje elektrického napětí - směr elektrického proudu v elektrickém obvodu - měření elektrického proudu - Ohmův zákon - elektrický odpor vodiče - sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů - rezistor s plynule proměnným odporem - tepelné účinky elektrického proudu - elektrická práce - elektrický výkon a příkon Střídavý proud (9.) - vznik střídavého proudu - veličiny střídavého proudu a střídavého napětí - transformátor - transformační poměr Energie a její přeměny (9.) - druhy energií - jaderná energie - jaderná síla - přirozené radionuklidy - štěpení jader uranu - řetězová reakce - jaderný reaktor jaderná elektrárna	T, Ú, PÚ, LAB, PP T, Ú, PP, PÚ T, Ú, R, MoS

5.6.2 Chemie

5.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Chemie* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

5.6.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Chemie* může být vyučován v učebně chemie s chemickou laboratoří i v kmenových třídách. Ve vyučovacím předmětu *Chemie* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (*Fyzika, Přírodopis, Zeměpis*) a do povinně vyučovaného tématu „*Ochrana člověka za mimořádných situací*“. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

5.6.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie.

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru <i>Chemie</i> rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídaní specifických závěrů z přírodovědných zákonů. - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.

	- Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem. - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a školní chemické laboratoři. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,	- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie. - Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí. - Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. - Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.

- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie, v chemické laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru chemie a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika chemie. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

CHEMIE - 8. – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - doloží na příkladech (z praxe), že se látky skládají z pohybujících se částic - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů - uvede příklady využití znalostí o částicovém složení látek člověkem - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků: - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule) - uvede příklady praktického využití kovů - uvede základní složky slitin kovů a příklady využití těchto slitin - uvede příklady praktického využití nekovů - popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi	Částicové složení látek - molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty Protonové číslo, chemické prvky - vybrané názvy a značky prvků Br, Sn, K, N, F, P, He, Al, Mg, Cl, I, Si, O, Li, Mn, Cu, Pb, Pt, S, Na, Ag, C, Ca, H, Zn, Au, Fe, Rb, Cs, Fr, Be, Sr, Ba, Ra, Ti, V, Cr, Mo, W, U, Os, Co, Ni, Cd, Hg, B, Ga, In, Tl, Ge, As, Sb, Bi, Se, Te, Po, At, Ne, Ar, Kr, Xe, Rn - protonové číslo Chemická vazba, chemické sloučeniny Chemické prvky a periodická soustava chemických prvků - kovy (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) - slitiny (mosaz, bronz, dural) - nekovy (H, O, N, Cl, S, C)	T, Ú, R, PÚ T, Ú, R, PÚ T, Ú, R, PÚ, PP T, Ú, R, PÚ, Lab, PP T, Ú, R, PÚ, Lab, PP

CHEMIE - 8. – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - provede jednoduché chemické reakce - uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství) - provede jednoduché výpočty z chemických rovnic, s využitím vztahů pro n, M, m, V, c - posoudí význam zákona zachování hmotnosti pro chemickou výrobu - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech - zapíše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy - určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	Chemické reakce - výchozí látky a produkty - chemický děj Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - úpravy (vyčíslení) chemických rovnic Oxidy (sířičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý) - oxidační číslo - názvosloví oxidů - skleníkový efekt Sulfidy (olovnatý, zinečnatý) Halogenidy - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy - názvosloví halogenidů Kyselost a zásaditost roztoků, pH - indikátory pH - pH - kyselé deště	T, Ú, R, PÚ, Lab, PP T, Ú, R, PÚ, Lab, PP T, Ú, R, PÚ, PP T, Ú, PP T, Ú, R, PÚ, PP T, Ú, R, PÚ, PP, Lab

CHEMIE - 8. – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů - zapíše z názvů vzorce kyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy - zapíše z názvů vzorce vybraných bezkyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin - vysvětlí, jak vznikají kyselá deště a jak jim lze předcházet - poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi - rozliší, které látky patří mezi soli - provede jednoduché přípravy solí - uvede význam průmyslových hnojiv - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton) - vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky - vysvětlí pojmy: oxidace, redukce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. - popíše výrobu surového železa a oceli - vysvětlí pojem: koroze; uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze - objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití - objasní, co je podstatou elektrolýzy a uvede příklady praktického využití	Hydroxidy (sodný, draselný, vápenatý, amonný) - názvosloví hydroxidů Kyseliny (sírová, chlorovodíková, dusičná) - bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny - názvosloví kyselin Neutralizace - podstata neutralizace - vznik solí - názvosloví solí (sírany, siřičitany, uhličitany, dusičnany, fosforečnany) Soli, průmyslová hnojiva, stavební pojiva - průmyslová hnojiva - vápenná malta, sádra, beton - keramika Redoxní reakce - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - koroze - galvanický článek - elektrolýza	T, Ú, R, PÚ, PP, Lab T, Ú, R, PÚ, PP, Lab, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, Lab T, Ú, R, PÚ, PP, Lab T, Ú, R, PÚ, Lab, PP, MS

CHEMIE - 8. – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení - rozliší anorganické a organické sloučeniny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků - na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu acetonu a ethylesteru kyseliny octové - uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí - uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy - zhodnotí význam fotosyntézy pro na Zemi - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	Energie a chemické reakce - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) - průmyslově vyráběná paliva Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyly, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen a jejich zdroje) - průmyslové zpracování ropy Deriváty uhlovodíků - halogenové deriváty - alkoholy a fenoly - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové Přírodní látky - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy - fotosyntéza	T, Ú, R, PÚ, Lab, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, Lab, MoS T, Ú, R, PÚ, Lab, T, Ú, R, PÚ, Lab, MoS

CHEMIE - 8. – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání - doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - vysvětlí pojem: biotechnologie; uvede příklady biotechnologií - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií - na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy) - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich	Plasty a syntetická vlákna (polyetylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna) Chemie a společnost - chemické výroby - otravné látky - pesticidy - biotechnologie, enzymy - léčiva - drogy - detergenty - potraviny - chemie a životní prostředí Havárie s únikem nebezpečných látek - látky výbušné, hořlavé, toxické - zásady chování při úniku nebezpečných látek	T, Ú, R, PÚ, Lab, MoS T, Ú, Lab, PP, MoS

5.6.3 Přírodopis

5.6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Přírodopis* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

5.6.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Je vyučován v 6. - 8. ročníku v 2 hodinové týdenní dotaci, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje v kmenových třídách. K organizačním formám výuky přírodopisu patří frontální výuka s demonstračními pomůckami, přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce). Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů.

5.6.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodopis

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru <i>Přírodopis</i> rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů. - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem. - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie. - Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí. - Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. - Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru biologie a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika biologie. Vážíme si své profese.

5.6.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Př

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí, jak se utvářela Země a jak vznikl život na Zemi - uvede podmínky života - vyjmenuje základní projevy života - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše vztahy mezi organismy, pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy - vysvětlí pojem ekosystém - uvede příklady přírodních a umělých ekosystémů - orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - dokáže roztrždit organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - pochopí význam bakterií a sinic - zná význam řas a uvede vybrané zástupce - umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - popíše jednotlivé části hub a způsoby výživy hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - popíše stavbu těla lišejníků, vysvětlí symbiózu - uvede zástupce prvků, rozdělí je podle způsobu pohybu, vysvětlí jejich význam - popíše stavbu těla žahavců, uvede zástupce	Planeta Země a vznik života na Zemi Podmínky života na Zemi Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin Potravní vztahy, symbióza, parazitismus Ekosystémy Stavba buňky Mikroskop a lupa Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost Třídění organismů Viry Bakterie a sinice Řasy Houby Lišejníky Prvoci Žahavce Ploštěnci	T,Ú,R T,Ú,R T,Ú Lab, PP T,Ú,R,PP T,Ú,R,PP T,Ú,R,PP

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - pochopí nebezpečí cizopasníků pro člověka - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejnámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejnámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců	Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Ostnokožci	

PŘÍRODOPIS – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí	Třídění organismů Strunatci: podkmen obratlovci třídy - kruhoústí	T,Ú T,Ú,PP

PŘÍRODOPIS – 7. ročník

- pozná vybrané zástupce ryb a paryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) -přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků - vysvětlí vývoj rostlin - vysvětlí princip fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je rozřadit - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin - zná význam jednotlivých společenstev a nebezpečí, která jim hrozí - uved příklady výskytu organismů v určitém prostředí	- paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mehorosty Kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny Stavba rostlinného těla Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Společenstvo lesa Společenstvo louky Společenstvo pole Společenstvo vod a mokřadů	T,Ú,R T,Ú,R,PP T,Ú,R

PŘÍRODOPIS – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nerv. s., jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - objasní vliv prostředí a životního stylu na zdraví člověka - zná návykové látky a jejich nebezpečí - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování z hlediska dědičnosti - aplikuje první pomoc při poranění, zná postupy při léčení běžných nemocí a zásady chování při epidemii a pandemii	Soustava vylučovací Soustava kožní Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování, pohlavní soustava Vývoj jedince Zdravý způsob života Genetika – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, křížení Zásady první pomoci	T,Ú,R,PP T,Ú

PŘÍRODOPIS – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozliší prvky souměrnosti krystalu, orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (руды) - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů - popíše druhy zvětrávání a eroze - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - vysvětlí, jak probíhal geologický vývoj na našem území - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy - zná význam vody pro život - vysvětlí, kdy může být voda nebezpečná - popíše koloběh vody v přírodě - objasní dopady změn v ovzduší na život - zná význam jednotlivých vrstev ovzduší - objasní vliv podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů - objasní dopady výkyvů počasí na život organismů - zná zásady chování v případě mimořádných situací - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech lidstva	Země, vznik, stavba Mineralogie - nerost, hornina, krystal Třídění nerostů Horniny – vyvřelé, usazené, přeměněné, horninový cyklus Geologické děje – vnitřní a vnější Vznik a vývoj života na Zemi Prahory a starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory Geologický vývoj na území ČR Půdy – tvorba, půdní typy a druhy Voda Vzduch Počasí a podnebí Přírodní katastrofy Člověk a životní prostředí	T,Ú,R T,Ú,R T,Ú,R T,Ú,R T,Ú,R

5.6.4 Zeměpis

5.6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis* má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

5.6.4.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin), zpravidla v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody;
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity;
- myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- vytvoření vědomí evropské sounáležitosti;
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením;
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace;
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

5.6.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zeměpis

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí. Podporujeme zájem o turistiku. - Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru <i>Zeměpis</i> rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních jevů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky ústně i písemně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování, měření a experimentů.

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Klademe důraz na kulturu mluveného i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích. - Jdeme příkladem v komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své	- Vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí. - Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.

životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (pravidla chování ve škole, v odborných učebnách, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, měření a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcka techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru zeměpis a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika zeměpisu.

5.6.5 Chemická praktika

5.6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Chemická praktika* vede žáka k uvědomování si užitečnosti přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjí dovednost objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

5.6.5.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemická praktika jsou volitelným předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Chemická praktika* je vyučován ve školní chemické učebně. Ve vyučovacím předmětu chemická praktika žáci získávají praktické dovednosti z oborů *Laboratorní technika, Chemická analýza a Základy chemické výroby*. Během výuky vyučovacího předmětu *Chemická praktika* žáci postupně naplňují vybrané očekávané výstupy vzdělávacího oboru RVP "*Chemie*" vykonáváním praktických činností ve školní chemické laboratoři.

5.6.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu *Chemická praktika*.

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru <i>Chemie</i> rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem. - Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a školní chemické laboratoři. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie. - Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí. - Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. - Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie, v chemické laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru chemie a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika chemie.. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků.. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.6.5.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chp

CHEMICKÁ PRAKTIKA - 8. - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - sestaví dle vlastní úvahy 5 hlavních zásad bezpečné práce v chemické laboratoři - prokáže znalost obsahu řádu učebny chemie a řádu školní chemické laboratoře - uvede příklady nebezpečných chemických látek ve školní chemické laboratoři a zásady bezpečné práce s nimi - uvede příklady nebezpečných chemických látek v domácnosti a zásady bezpečné práce s nimi - předvede poskytnutí první pomoci při úrazu v laboratoři - rozezná výstražné značky na obalech chemických látek - rozliší, správně použije základní laboratorní přístroje a pomůcky - vypracuje laboratorní protokol - vypracuje laboratorní protokol s využitím PC	Bezpečnost při experimentální činnosti - zásady bezpečné práce v laboratoři - symboly (výstražné značky) používané k označování chemických látek - výbušných, hořlavých, toxických, dráždivých (zdraví škodlivých), žíravých a nebezpečných pro životní prostředí - poskytování první pomoci - poruchy vědomí, poleptání kyselinou/hydroxidem, řezné rány, otravy, popáleniny Laboratorní technika - vybavení chemické laboratoře (digestoř, váhy, pH metr, teploměr, hustoměr, vařič, kahan, stojan, svorky, držáky, trojnožka, síťka, laboratorní kleště, špachtle, lžička, kartáček, stojan na zkumavky, filtrační papír, pH papírky, gumové hadice a spojky, gumové a korkové zátky, váženky, pipeta, byreta, pipetovací balónek, stříkačky, jehly, dávkovač, odměrný válec, varná baňka, odměrná baňka, kádinka, zkumavka, dělicí nálevka, skleněná tyčinka, skleněné trubičky, odsávací baňka, odpařovací miska, třecí miska s tloučkem, chladič, stříčka, filtrační nálevka, prachovnice, zásobní láhve, ochranné brýle, ochranný štít plexi, ochranné rukavice) Laboratorní dokumentace - Záznam a zdokumentování experimentu (laboratorní protokol)	PP, MoS, T, U, PP, T, U, MoS PP

CHEMICKÁ PRAKTIKA - 8. - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - uvede (zjistí, vyhledá) základní fyzikální a chemické vlastnosti zkoumaných látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy, kterými rozliší neznámé látky na základě jejich rozdílných vlastností - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných zkoumaných látek - navrhne a provede s vybranými látkami experiment, při kterém dojde ke změně jejich skupenství - vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání a teploty varu vybraných látek - navrhne a připraví ukázky různých druhů různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha) - navrhne a připraví ukázku nasyceného a nenasyceného roztoku, změří a porovná hodnoty jejich hustoty - s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky, hmotnost rozpouštědla) - připraví roztok o požadované procentualitě - uvede příklady (navrhne a provede) postup oddělování složek směsí v běžném životě (v domácnosti) - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - sestaví a popíše jednoduchou destilační aparaturu, vysvětlí princip a uvede příklady využívání destilace - provede jednoduché chemické pokusy využívající metody: usazování a krystalizace (uvede příklady využití) - provede jednoduchou chromatografii	Vlastnosti látek - fyzikální a chemické vlastnosti látek - (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost ve vodě) - skupenství látek a jejich změny - (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace) Směsi - různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - složky směsi - složení roztoků - hmotnostní zlomek Oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, chromatografie (dělení barev na papíře a na křídě)	PP, R, Lab, PÚ PP, T, Lab, PÚ PP, MoS, R, Lab, PÚ

CHEMICKÁ PRAKTIKA - 8. - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - navrhne a provede chemický pokus, kterým zjistí základní vlastnosti vody (hustota, teplota tání, teplota varu, tepelná a elektrická vodivost). Zjištěné hodnoty porovná s hodnotami v tabulkách - změří teplotu, tlak a relativní vlhkost vzduchu venku a uvnitř místnosti. Porovná hodnoty, vysvětlí případné rozdíly a uvede ve kterých praktických případech jsou tato měření důležitá - navrhne a provede jednoduchý chemický pokus, kterým dokáže přítomnost kyslíku ve vzduchu - navrhne a provede laboratorní postup úpravy znečištěné vody v "pitnou" - v praxi se seznámí s provozem čističky odpadních vod v blízkém okolí. Vypracuje referát, ve kterém uvede účel a princip jejího fungování - sestrojí modely molekul vybraných prvků a sloučenin (dusík, fosfor, kyslík, síra, voda, oxid uhličitý, chlorovodík) - z dostupných zdrojů uspořádá výstavku vzorků chemických prvků se zastoupením kovů, nekovů a polokovů. S použitím literatury, PC a internetu vzorky opatří popiskami obsahujícími název a značku prvku a některé jeho základní vlastnosti - provede přípravu a důkaz vodíku a kyslíku - provede důkaz přítomnosti vápníku, mědi a sodíku "plamennou zkouškou" - jednoduchými pokusy ověří rozdílné vlastnosti kovů a nekovů - vytvoří sloučením chemických prvků jednoduchou chemickou sloučeninu. Proběhlou chemickou reakci zapíše chemickou rovnicí - provede jednoduché chemické reakce (včetně jednoduché přípravy plynů a jejich jímání) - vybrané chemické reakce zapíše chemickými rovnicemi	Voda a vzduch Čističové složení látek - molekuly, atomy, chemická vazba - prvky, sloučeniny Chemické prvky - kovy – alkalické kovy - nekovy – kyslík, vodík - polokovy Chemické sloučeniny Chemické reakce - výchozí látky a produkty - chemický děj	PP, Lab, R, PÚ PP, Lab PP, PÚ PP, Lab

CHEMICKÁ PRAKTIKA - 8. - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - provede důkaz oxidu uhličitého - zjistí a popíše vlastnosti chloridu sodného - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - připraví indikátor (lakmus) z červeného zelí a zjistí, jak se jeho zbarvení mění v kyselém a zásaditém prostředí - bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - připraví jednoduchým způsobem sůl - připraví maltu a beton. Zhotoví sádrový odlitek a keramicky výrobek - uvede rozdíl mezi tuhnutím malty a sádry - provede důkaz uhličitanu vápenatého - jednoduchými pokusy prokáže vliv různých činitelů na průběh koroze - ověří elektrickou vodivost vody a různých vodných roztoků (roztok cukru a roztok kuchyňské soli) - z dostupných materiálů (citron, měděný a zinkový plíšek) sestrojí jednoduchý galvanický článek	Oxidy (oxid uhličitý) Halogenidy chloridy Kyselost a zásaditost roztoků Kyseliny Hydroxidy Neutralizace, soli Hospodářsky významné látky - vápenná malta, sádra, beton - keramika Redoxní reakce - oxidace a redukce - koroze - galvanický článek - elektrolýza	PP, Lab Lab PP, Lab PP PP PP, Lab PP, Lab PP, Lab, MoS

CHEMICKÁ PRAKTIKA - 8. - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení - v jednoduchých chemických pokusech předvede ukázkou exotermické a endotermické reakce -sestrojí modely molekul methanu, ethanu, propanu, butanu, ethylenu, acetylenu a benzenu - sestrojí modely molekul chlormethanu, methylalkoholu, ethylalkoholu, formaldehydu a kyseliny mravenčí -ověří jednoduchými chemickými pokusy chemické vlastnosti ethanolu, acetonu a kyseliny octové -ověří různou rozpustnost různých látek v organických rozpouštědlech a ve vodě - provede jednoduchými chemickými pokusy důkaz glukózy, škrobu, bílkovin a tuků - jednoduchými pokusy zjistí některé vlastnosti bílkovin - získá bílkovinu z mléka - získá tuk ze semen rostlin - vyrobí karamelové lízátko - vyrobí škrob z brambor - pokusem ověří rozpustnost tuků ve vodě a v organických rozpouštědlech - provede chromatografii listové zeleně a určí z kolika různých barviv se skládá. V literatuře (na internetu) vyhledá názvy těchto barviv	Energie a chemické reakce - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje - energie - fosilní a průmyslově vyráběná paliva Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen a jejich zdroje) Deriváty uhlovodíků - halogenové deriváty - alkoholy a fenoly - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové Přírodní látky - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy - fotosyntéza	PP, Lab, T, U PP, MoS, PÚ PP, MoS, PÚ, Lab PP, Lab, MoS, PÚ

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1 Hudební výchova

5.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Vyučovací předmět *Hudební výchova* usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti*, *Instrumentální činnosti*, *Hudebně pohybové činnosti* a *Poslechové činnosti*.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

5.7.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *hudební výchova* je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 9 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka *Hudební výchovy* probíhá ve specializované učebně hudební výchovy (zejména pro žáky 1. stupně), ve vhodných kmenových třídách a jiných vhodných prostorách školy (sál školního klubu apod.). Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

5.7.1.3 Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ Vést žáky k zodpovědnosti za své vydělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Vedeme žáky ke kultivaci v hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Ve výuce rozlišujeme základní / nezbytné, klíčové, kmenové/ učivo a učivo rozšiřující . Jdeme příkladem-učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru - Podporujeme netradiční /originální/ způsoby řešení hudebního vyjadřování. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme jak žáci posuzují hudební dění Jdeme příkladem, neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch. - Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. - Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při hodnocení výsledků žáků v hudební výchově
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů. - Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi. - Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních. - Jdeme příkladem – respektujeme práci a roli ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech. - Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.

KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem. - Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby. - Vedeme žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti. - Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.7.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova**HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti - správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice - při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísni hrudník - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje zpívané nebo hrané rytmickomelodické motivy - melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) - zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu) - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně - podle svých možností předvede hru na triangl, zvonkohru, a některé tradiční hudební nástroje - zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy - pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem - používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu	Vokální činnosti, nácvik písní - osvojování nových písní - správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) - uvolňovací cviky - zásady hlasové hygieny - intonační a rytmických schopností - sjednocení hlasového rozsahu (c1-a1) - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje - harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu Instrumentální činnost - jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu - melodický doprovod (ostinato, prodleva) Hudebně pohybové činnosti - hudebně pohybové hry - prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod - pochod, pochod se zpěvem - ukolébavka - různé druhy chůze s hudebním doprovodem - pohybové reakce na hudbu - improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu	PP PP PP, PS PP

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby, kytary; v koncertním i folkovém provedení - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu podle zvuku a tvaru pozná nejnámější hudební nástroje - píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách - pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč	Poslechové činnosti - poslech hudebních skladeb různých žánrů - výchova k toleranci různých žánrů - fanfáry, ukolébavky, hymna ČR - rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby - nejnámější hudební nástroje Seznámení s pojmy z hudební nauky - nota celá, psaní do notové osnovy - notová osnova - první seznámení s houslovým klíčem	PP PP, Ú, T

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i jiných oblastech života - vyslechne hru na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, při poslechu rozliší tyto hudební nástroje - vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů - při zpěvu se řídí dynamickými značkami - pozná a napíše houslový klíč - umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu - slovně charakterizuje podobu not	Poslechové činnosti - práce s nejméně 4 poslechovými skladbami - lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem; písně pro děti, populární písně pro děti - poslech dětského sboru s doprovodem - ukázka práce dirigenta - tolerance k různým hudebním žánrům - dalšími hudební nástroje, jejich pozorování a poslech (trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben) Seznámení s pojmy z hudební nauky - dynamické značky, repetice - houslový klíč; noty půlové, čtvrt'ové, osminové; grafické ztvárnění těchto hodnot(koláč); notová řada a její graf, ztvárnění(schody, klávesnice); kvintakord - vzestupná, sestupná, lomená melodie	PP, Ú, MoS, PÚ T, Ú

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - zazpívá nejméně 5 písní z paměti, rozlišuje tónorod - předvede správné rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny - aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zapojí se do vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - zazpívá ve skupině kánon - reaguje na gesta dirigenta - orientuje se ve složitější rytmicizaci a melodizaci textů - rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků - doplňuje zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou - dovede se zapojit do 3 hudebně pohybových her - pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby - zkusí tančit polku, sousedskou, menuet polonézu, tvoří taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby - v klidu sleduje kratší symfonické nebo nástrojové skladby - rozliší hru na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, syntetizátor, činely - rozliší hudbu podle její společenské funkce - napíše, čte, vyhledá a označí pomlku (celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou) - správně do osnovy napíše houslový klíč - rozezná a pojmenuje noty c1-a1	Vokální činnosti, nácvik písní - práce s písněmi v dur i v moll - rozezpívání, hlasová hygiena - další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza) - melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená - průprava k dvojhlasu, kánon - změny tempa a dynamiky - rytmicizace a melodizace v 2/4, 3/4, a 4/4 taktu Instrumentální činnosti - instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových i osminových - hra dvoutaktových meziher Hudebně pohybové činnosti - práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami - taneční kroky; - taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob Poslechové činnosti - Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) - Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - Hudební nástroje: violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely (podoba, zvuk) - Hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) Seznámení s pojmy z hudební nauky - Pomlky, Houslový klíč, Posuvky, Noty c1 – a1	Ú, PP PP PP Ú, T, PP Ú, Pís

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo - ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii - zazpívá staccato, legato, naváže tóny; přetransponuje slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy - zapojí se do hudební hry s tónovou řadou - dle individuálních dispozic intonuje půltóny - rozpozná předvěti a závěti, vytvoří je - zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) - provede melodizaci a rytmizaci textů, obmění hudební modely - předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu - technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - improvizuje při tanci - pohybem vyjádří výraz a náladu hudby - izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu - správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	Vokální činnosti, nácvik písní - práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - sjednocování rozsahu c1 – d2, transpozice do z - prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) - prodlužování výdechu pěvní polohy - osminová řada dur - melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů - orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti - hra na jednoduché Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci - tance - např.: sousedská, polka, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců) taneční kroky (poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím)- taneční improvizace - hra na tělo - taktování na 2 a 3 doby	Ú, PP PP PP

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, falzet ad.) - použije větší hlasový rozsah - rozezná rytmus při vokálním projevu - zná pojem lidová píseň - hygiena hlasu - použije hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie - pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu - taktuje složitější rytmické útvary - rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus, stupnice s „b“ - akordy, melodie vzestupná a sestupná - porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život	<u>Vokální činnost</u> - vokální projev - slovní a hudební rytmus <u>Instrumentální činnost</u> - hudební nástroje - doprovod pro hudebně dramatické projevy <u>Hudebně pohybová činnost</u> - pohybové vyjádření hudby - pohybový doprovod - opakování – taneční kroky - lidový tanec <u>Poslechová činnost</u> - orientace v hudebním prostoru - vztahy mezi tóny - hudební dílo a jeho autor - hudba jako kulisa - duchovní a světská hudba - symfonie, symfonická báseň, cyklus symf. básní – Má vlast	PP, Ú PP PP T, Ú, R

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - rozšiřuje si hlasový rozsah - reprodukuje notový záznam - převede melodii z nezpěvné do zpěvné - předvede hru na hudební nástroje při produkci hudebních motivů - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů - vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči“ těla - hudbu ztvární vlastní choreografií - poslech hudební ukázky kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí do období - slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč) - zná pojmy v hudebním názvosloví	<u>Vokální činnost</u> - pěvecký projev - orientace v notovém záznamu - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - oblíbené písně žáků <u>Instrumentální činnost</u> - hudební nástroje - hudební a nehudební představy - instrumentální doprovody - specifické nástroje (cimbál, harfa, cembalo, varhany, violoncelo) - kytara – kytarové akordy <u>Hudebně pohybová činnost</u> - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - choreografie, taneční kroky <u>Poslechová činnost</u> - hudební dílo a jeho autor; vývojová období – starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. st., (impresionismus, expresionismus) - interpretace znějící hudby - hudební dílo a jeho autor - dynamika - opakování - vyjádření nálady a pocitu prostřednictvím hudby - muzikál – muzikálové melodie - hudba ve filmu	PP PP PP PP, R, T

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: - sestaví vlastní vokální projev, upraví hlasovou nedostatečnost (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - improvizuje v tóninách - samostatně vytvoří doprovody - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách - rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům	<u>Vokální činnost</u> - vokální projev - reflexe vokálního projevu - intonování melodií - populární melodie - country písně - umělé a lidové písně <u>Instrumentální činnost</u> - doprovod pro hudebně dramatické projevy - poznatky z hudební teorie - rozpoznání hudebních nástrojů a jejich zařazení <u>Hudebně pohybová činnost</u> - pohybové reakce na hudbu - orientace v prostoru - moderní tance a lidové <u>Poslechová činnost</u> - hudební styly a žánry (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film) - Beatles – hudební ukázka - opakování – hymna ČR, hymny dalších evropských států - Werich, Voskovec – Osvobozené divadlo - Suchý, Šlitr - Semafor	PP PP PP PP, R, T

5.7.2 Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

5.7.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. i 2. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2., 3., 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně a ve 4., 5., 6. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce v 1. vzdělávacím období (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v 2. období (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomlejší výtvarné práci. Ve 3. období (6. až 9. ročník) se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci, vhodnou motivaci a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnosti). Zaměřuje se rovněž větší měrou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování, a také vytváří větší prostor pro umělecký projev žáka.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacími předměty s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovní výchovou apod.).

5.7.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot - Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oboru "Výtvarná výchova".
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru. - Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. - Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince - Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života. - Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických

	pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky. - Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi. - Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.7.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vv

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	ŘR, Ú PP PP PP ŘR, PP ŘR, B, PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, a jejich vztahy -podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů(ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	ŘR, Ú PP PP PP ŘR, PP ŘR, B

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, a jejich vztahy -podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů(ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	ŘR, Ú PP PP PP ŘR, PP ŘR, B

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY ODNOCENÍ
Žák: - vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky - samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků - výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, comics, fotografie) - pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užitě tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce	ŘR, PP, Ú ŘR, PP ŘR, PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBYHODNOCENÍ
Žák: - hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných - hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením - nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu	ŘR, PP ŘR, PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY ODNOCENÍ
Žák: - vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky - samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků - výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, socha, komiks, fotografie) - pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce	ŘR, PP, Ú ŘR, PP ŘR, PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY ODNOCENÍ
Žák: - hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných - hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením - nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu	ŘR, PP ŘR, PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	- typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní) - prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém viz. obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie	PP PP, B

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava) - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - design – tvar a funkce - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních požitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik - harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) - kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - kontrast, harmonie - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků - historický posun v interpretaci	PP , PŘ Ú R PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírá , vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	- rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury - kontinuita vývoje vybraného umění - současné zobrazovací prostředky(počítačová grafika, animace, fotografie, video) - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku - typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní) - prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém viz. Obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty	PP PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava) - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - design – tvar a funkce - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	PP , Ú

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních požitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik - harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) - kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - kontrast, harmonie - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků - historický posun v interpretaci	Ú , PP , ŘP R PP , B

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	- rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury - kontinuita vývoje vybraného umění - současné zobrazovací prostředky(počítačová grafika, animace, fotografie, video) - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku - typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní) - prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém viz. Obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty - výtvarně vyjádřený pocit z hudby	PP PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava) - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - design – tvar a funkce - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	PP, B, Ú

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - ovládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních požitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik - harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev) - kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém viz. Obrazném vyjádření - podklad: savost, struktura, barva - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta)	PP,Ú, ŘR R PP , B PP

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - ve vizuálně obrazných vyjádřeních variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	- tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava) - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - design – tvar a funkce - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	PP, ŘR

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1 Tělesná výchova

5.8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

5.8.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* sice členěna do třech základních, na sebe navazujících, etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník a třetí etapa 6. až 9. ročník.) I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují. Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně. Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět *Tělesná výchova* vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky *Tělesné výchovy* na 1. stupni (ve 2. a 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou. Základní výuka plavání se realizuje v rozsahu 40 vyučovacích hodin. Do výuky *Tělesné výchovy* na 2. stupni (v 7. ročníku) je zařazen LVK.

5.8.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. - Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů. - Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETECE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Klademe důraz na „kulturní úroveň komunikace“. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven řadu akcí. - Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“ - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, s rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejnosti. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti..
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i	- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

druhých	- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.8.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tv**TĚLESNÁ VÝCHOVA - I. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem - předvede nízký a polovysoký start - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků - zvládá základní gymnastické držení těla	ATLETIKA <u>Základní pojmy</u> - týkající se běhů, skoků a hodů - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 m - motivovaný běh v terénu až do 10 minut běh prokládaný (chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem - hod míčkem z místa GYMNASTIKA <u>Základní pojmy</u> - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení <u>Akrobacie</u> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - I. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KO NKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze - zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny - zvládá základy gymnastického odraz - zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele - zvládá základy šplhu s dopomocí učitele - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	Prěskok - průpravná cvičení pro năcvik gymnastického odrazu z trampolíny - skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) - chůze s dopomocí Šplh na tvči - průpravná cvičení pro năcvik přirazu obounož - šplh do výšky max.2 metrů s dopomocí RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASATIKA Základní pojmy - zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci, - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí(chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb,nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem POHYBOVÉ HRY Základní pojmy: - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - I. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, - náčiním, oblečením pro sportovní hry - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) - základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) - základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) ÚPOLY - přetahy a přetlaky PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ: Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení. ZIMNÍ HRY V PŘÍRODĚ, TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ - uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - pobyt v přírodě, orientace, schování, přístřešek, obstarání vody, potravy, tepla	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú <i>(Dle klimatických podmínek)</i>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní pojmy související z během, skokem do dálky a hodem - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní - zvládá základní gymnastické držení těla - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze	ATLETIKA <u>Základní pojmy</u> - názvy částí atletického hřiště týkajících se běhů, skoků a hodů, - základy bezpečnosti při atletických činnostech - vhodné oblečení pro atletické činnosti - zjednodušené startovní povely a signály <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 30 až 50 m - motivovaný běh v terénu až do 10 min.(běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z místa - hod míčkem z chůze GYMNASTIKA <u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení	PP, MoS, T, Ú PP, PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - zvládá kotoul vpřed,vzad,skoky prosté snožmo z trampolíny - zvládá základy gymnastického odrazu - zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele - užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí(chůzi, běh,poskoky,obraty atd.) - umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem	Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu - skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) - chůze s dopomocí (různé obměny) Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přirazu obouoř - šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASATIKA Základní pojmy - základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí(chůze,běh, poskoky,obraty,pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb,nápodoba pohybem, - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i z rozběhu - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci za pomoci učitele je dodržuje - aktivně se zapojuje do pohybových činností - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí	ATLETIKA <u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké - dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků a hodů <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonností žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600 m <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků) <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem GYMNASTIKA <u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - vhodné oblečení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd.	PP, MoS, T, Ú PP, Ú PP, Ú PP, Ú PP, MoS, T, Ú

(chůzi, běh, poskoky, obraty atd.)	(s širším spektrem náčiní)	
TELESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - správně provede kotoul vpřed a vzad - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základy estetického držení těla - zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí - snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb - zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit - zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření - snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her	Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2-4 dílů z odrazem z trampolínky - roznožka přes kozu našir odrazem z trampolínky Lavička (kladinka) - chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči - šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční - chůzi a běhu (klusu) - základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném(seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) - bezpečnost při gymnastických činnostech POHYBOVÉ HRY Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her	PP, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	SPORTOVNÍ HRY: Základní pojmy - základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her související s osvojovanou činností - základní označení a vybavení hřišť - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, strčením) - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolenou rukou) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel ÚPOLY - přetahy a přetlaky PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ - zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. PLAVÁNÍ - jeden plavecký způsob, sebezáchrana a bezpečnost ZIMNÍ HRY V PŘÍRODĚ TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ - uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - pobyt v přírodě, orientace, schování, přístřešek, obstarání vody, potravy, tepla	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP (Dle klimatických podmínek)

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně osvojované pojmy - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách porovná je s předchozími výsledky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy aktivně - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá poskytnout základní dopomoc a záchranu pro cvičení	ATLETIKA Základní pojmy - základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - základní techniky běhů, skoků, hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh - přípravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel) „polovysoký start“ - rychlý běh na 60 m - vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na 600 m Skok - přípravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm-postupně z 5 až 7 dvojkroků) - skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna - základy rozměření rozběhu Hod - přípravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem GYMNASTIKA Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení - přípravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, U PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci - zvládá základy šplhu - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami - zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her	Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s dopomocí Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu našší odrazem z trampolínky (můstku) - roznožka přes kozu našší odrazem z trampolínky (můstku) Lavička (kladinka) - chůze bez dopomoci s různými obměnami Šplh na tvči - šplh do výšky 4 m RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa rytmu - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním při hudebním doprovodu POHYBOVÉ HRY Základní pojmy - souvisení s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, miniflorbal) - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy - osvojovaných činností - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku - z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, miniflorbal) - pohyb s florbalovou hokejkou, pohyb po hřišti, přihrávky, střelba na branku - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu ÚPOLY V rámci témat „Pohybové hry“ a Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni. PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ ZIMNÍ SPORTY V PŘÍRODĚ TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ - uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - pobyt v přírodě, orientace, schování, přístřešek, obstarání vody,	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú (Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.) (Dle klimatických

	potravy, tepla	podmínek)

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách - zvládá základní techniku skoku do výšky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - dovede poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení - při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů	ATLETIKA <u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, - pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště - základy techniky běhů, skoků a hodů, startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start - rychlý běh na 60m - vytrvalý běh na dráze 800 m Skok do dálky a výšky - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky z rozběhu - postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) - skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu - rozměření rozběhu Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem GYMNASTIKA <u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní(aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd.	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s dopomocí) - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky - zvládá základy chůze na kladince s obměnami - zvládá základy šplhu - jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady rytmy, melodií atd. - reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod - nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví - umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - zvládá 10-20 různých pohybových her, a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her	Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou (s dopomocí) - akrobatické kombinace Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu, koně) našír odrazem z můstku - roznožka přes kozu našír odrazem z můstku Kladinka - chůze s obměnami Šplh na tyči, na laně - průpravná cvičení pro šplh - šplh na tyči do výše 4 m - šplh na laně do výše 4 m RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy POHYBOVÉ HRY Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní a náměty na přípravu	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú

- umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu	vlastního náčiní	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, florbal) a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - Projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu). - Dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. - Dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat. - Zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání. - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám.	SPORTOVNÍ HRY <u>Základní pojmy</u> - související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - základní organizace utkání – losování zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa) i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou - udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou - řešit situaci jeden proti jednomu - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) - základní spolupráce ve hře <u>ÚPOLY</u> <i>V rámci tématu „Pohybové hry“ a, „Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</i> <u>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</u> <i>(Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.)</i> <u>ZIMNÍ SPORTY</u>	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú (Dle klimatických

	<u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u> - uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - pobyt v přírodě, orientace, schování, přístřešek, obstarání vody, potravy, tepla	podmínek)

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...). - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. - Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. - Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání.	ČLOVĚK A SPORT - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu. - Pojmy osvojovaných činností - Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin ATLETIKA - Pojmy olympijské disciplíny - Základní pravidla atletických soutěží - Základy techniky disciplín - Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) - Základy evidence výkonů SPORTOVNÍ HRY - Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - Radost ze hry, prožitek, spolupráce - Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - Základní pravidla sportovních her - Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - Příprava a organizace utkání	- řízené měření - rozprava, diskuse - popis denního režimu - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost

- Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích. - Provede stoj na ruku, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. - Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok - Předvede první pomoc při záchraně tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	- Úprava různých povrchů hřišť - Sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, přehazovaná, pálkovací hry GYMNASTIKA - Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - Záchrana a dopomoc - Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - Rytmická a kondiční gymnastika - Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem - Technika a estetika pohybu - Rychlostně silová cvičení - Protahovací a napínací cvičení (strečink) PLAVÁNÍ (Dle možností) - Význam plavání pro zdraví a regeneraci - Základní plavecké disciplíny - Záchrana tonoucího BRUSLENÍ (Dle klimatických podmínek) - Osvojení sportu na ledě - Ošetření bruslí a bot - Způsoby záchran a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru LYŽOVÁNÍ (Dle klimatických možností) - Osvojení sportu na horách - Ošetření lyží a bot - Způsoby záchran a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ - uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu	- kontrolní činnost - praktické provedení - plavecký test - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení

	v roli chodce a cyklisty - pobyt v přírodě, orientace, schování, přístřešek, obstarání vody, potravy, tepla	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže.. - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...). - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. - Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her(kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře.	ČLOVĚK A SPORT - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - Pojmy osvojovaných činností - Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin ATLETIKA - Pojmy olympijské disciplíny - Základní pravidla atletických soutěží - Základy techniky disciplín - Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) - Základy evidence výkonů SPORTOVNÍ HRY - Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - Radost ze hry, prožitek, spolupráce - Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - Základní pravidla sportovních her - Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - Příprava a organizace utkání	- řízené měření - rozprava, diskuse - popis denního režimu - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost

- Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích. - Provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes náradí, výmyk - Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok - Předvede první pomoc při záchraně tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Naučí se základům techniky sjíždění, zatáčení, běhu na lyžích, bezpečnému pobytu v zimní krajině - Prohloubí si teoretické znalosti o výzbroji, výstroji, údržbě a mazání lyží - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Vytvoří si pozitivní motivaci k celé náplni LVK a tím si vytvoří	- Sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, přehazovaná, pálkovací hry GYMNASTIKA - Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje. - Záchrana a dopomoc - Akrobacie – přeskoky, hrazda - Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality. - Rytmická a kondiční gymnastika - Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem - Technika a estetika pohybu - Rychlostně silová cvičení - Protahovací a napínací cvičení(strečink) PLAVÁNÍ (Dle možností) - Význam plavání pro zdraví a regeneraci - Základní plavecké disciplíny - Záchrana tonoucího BRUSLENÍ (Dle klimatických podmínek) - Osvojení sportu na ledě - Ošetření bruslí a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru LYŽOVÁNÍ – Lyžařský výcvikový kurz Běh na lyžích - bezpečnost během LVK - seznámení s výzbrojí a kontrola výzbroje - základní mazání lyží a jejich údržba - chůze po rovině ve stopě - obraty, rovnováha - jízda po spádnicí - zastavení a zatáčení	- kontrolní činnost - praktické provedení - plavecký test - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení

kladný vztah k lyžování, pobytu v přírodě, k péči o své zdraví, zdravý životní styl - Seznámí se s bezpečností během LVK	- nácvik práce paží – soupaž, běh střídavý - přejezd terénních nerovností, odšlapy - nácvik techniky sjíždění ve stopě + zastavení - seznámení s volnou technikou běhu na lyžích (bruslení) a správná koordinace pohybu paží - nebezpečí na horách a jak se v určitých situacích chovat, zásady první pomoci při úrazu na lyžích - zařazení závodu na standardních tratích klasickou technikou, možnost zařazení i jízdy zručnosti (např. sbírání x odkládání předmětů, sebrání x zapíchnutí lyžařské hole, přešlap do vedlejší stopy apod.) Sjezd - bezpečnost během LVK - seznámení s výzbrojí a výstrojí, kontrola seřízení vázání = potvrzení ze servisu příp. od zákonného zástupce - základní údržba a mazání lyží - seznámení s prostředím LVK, bezpečnost při přepravě na lyžařském vleku a zásady bezpečného a správného nastupování a vystupování na vleku - obraty s odvraty, přívraty, hvězdička - sjezd po spádnici + zastavení - rovnováha, přenášení váhy - přívratné postavení, přívratné oblouky - přejezdy terénních nerovností - změna směru jízdy, nácvik středního a dlouhého oblouku - nácvik jízdy ve vymezené trati (mezi tyčemi) nebo i jinými překážkami - zdokonalení techniky zatáčení, procvičování dlouhého a středního oblouku - nácvik krátkého oblouku - zařazení závodu – dvoukolový závod v obřím slalomu - lze zařadit i jízdu zručnosti s úkoly (např. sbírání x odložení předmětu, sebrání a zapíchnutí	

	lyžařské hole, podjezd překážky, jízda ve dřepu, přeskok malé překážky, jízda ve dvojici <u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u> - uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - pobyt v přírodě, orientace, schování, přístřešek, obstarání vody, potraviny, tepla	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Zák: - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...). - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Přípraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. - Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - Rozpozná význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. - Aplikuje přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové,	ČLOVĚK A SPORT - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - Pojmy osvojovaných činností - Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin ATLETIKA - Pojmy olympijské disciplíny - Základní pravidla atletických soutěží - Základy techniky disciplín - Přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod(míčkem, vrh koulí) - Základy evidence výkonů SPORTOVNÍ HRY - Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - Radost ze hry, prožitek, spolupráce - Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností	- řízené měření - rozprava, diskuse - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel

pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. - Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích. - Provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. - Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok - Předvede první pomoc při záchraně tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	- Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - Základní pravidla sportovních her - Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - Příprava a organizace utkání - Sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, přehazovaná, pálkovací hry, netradiční hry (např. ringo) GYMNASTIKA - Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - Záchrana a dopomoc - Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - Rytmická a kondiční gymnastika - Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem - Technika a estetika pohybu - Rychlostně silová cvičení - Protahovací a napínací cvičení (strečink) PLAVÁNÍ (Dle možností) - Význam plavání pro zdraví a regeneraci - Základní plavecké disciplíny - Záchrana tonoucího BRUSLENÍ (Dle klimatických podmínek) - Osvojení sportu na ledě - Ošetření bruslí a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru LYŽOVÁNÍ (Dle klimatických podmínek) - Osvojení sportu na horách - Ošetření lyží a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročňý) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží	- praktická činnost - kontrolní činnost - praktické provedení- - plavecký test - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení

TĚLESNÁ VÝCHOVA 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší...). - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - Rozpozná význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. - Aplikuje přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - Rozliší, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru	ČLOVĚK A SPORT - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - Pojmy osvojovaných činností - Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin ATLETIKA - Pojmy olympijské disciplíny - Základní pravidla atletických soutěží - Základy techniky disciplín - Přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: (běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod(míčkem, vrh koulí) - Základy evidence výkonů SPORTOVNÍ HRY - Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - Radost ze hry, prožitek, spolupráce - Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - Základní pravidla sportovních her - Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách. - Příprava a organizace utkání - Úprava různých povrchů hřišť - Sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, přehazovaná, netradiční hry (ringo), pálkovací hry	- řízené měření - rozprava, diskuse - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost

- Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích. - Provede stoj na ruce, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk. - Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok Předvede první pomoc při záchraně tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	GYMNASTIKA - Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje. - Záchrana a pomoc - Akrobacie – přeskoky, hrazda - Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality. - Rytmická a kondiční gymnastika - Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem. - Technika a estetika pohybu - Rychlostně silová cvičení - Protahovací a napínací cvičení (strečink). PLAVÁNÍ <i>(Dle možností)</i> - Význam plavání pro zdraví a regeneraci - Základní plavecké disciplíny - Záchrana tonoucího BRUSLENÍ <i>(Dle klimatických podmínek)</i> - Osvojení sportu na ledě - Ošetření bruslí a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru LYŽOVÁNÍ <i>(Dle klimatických podmínek)</i> - Osvojení sportu na horách - Ošetření lyží a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží	- kontrolní činnost - praktické provedení - plavecký test - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení

5.8.2 Sportovní hry

5.8.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Sportovní hry vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje. Je určen nejen žákům pohybově nadaným, ale i těm, kteří mají zájem rozvíjet a zdokonalovat své pohybové schopnosti a dovednosti, zvyšovat svou zdatnost a výkonnost a uspokojovat v optimální míře své pohybové potřeby a zájmy. Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, dodržování vhodného denního režimu, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, regeneraci sil, vhodnou kompenzaci různého zatížení, ochranu zdraví a života při různých sportovních činnostech. Velký důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při pohybu v různých sportovních hrách a soutěžích, rozvíjení disciplinovanosti a smyslu pro čestné a "sportovní" chování a jednání. Při volbě vhodných forem a metod výuky a při volbě konkrétních činností vyučujícím, hrají velkou roli žákův prožitek, pocit úspěchu a pozitivní sebehodnocení, ke kterým výuka vyučovacího předmětu Sportovní hry cíleně směřuje.

5.8.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Sportovní hry navazuje na konkretizované výstupy předmětu Tělesná výchova v jednotlivých tematických blocích konkretizovaného učiva, které rozšiřuje. Výběr rozšiřujícího učiva je ovlivněn prostorovými a materiálními podmínkami školy, možnostmi, potřebami a především zájmem žáků (v souvislosti s tím, které sportovní trendy se aktuálně rozvíjejí a o které jeví žáci největší zájem). Z tohoto důvodu byly zařazeny do konkretizovaného učiva převážně sportovní hry jako florbal, kopaná, volejbal, házená, basketbal a basebal a další i netradiční hry, atletika a gymnastika. Uvedené konkretizované výstupy a učivo nejsou „dogmaticky“ pevně stanoveny; je plně v pravomoci učitele, na které výstupy a učivo se více zaměří. Volitelný vyučovací předmět Sportovní hry si mohou vybrat pouze žáci stanovených ročníků 2. stupně ZŠ. Týdenní hodinová dotace předmětu Sportovní hry je 1 hodina.

Vyučovací předměty Tělesná výchova a Sportovní hry jsou v souladu se vzdělávacími prioritami školy podporovány i v rámci různých školních projektů.

Žáci absolvují vícedenní projekt Pobyť v přírodě z matematiky, přírodopisu, zeměpisu, občanské a rodinné výchovy a tělesné výchovy, kde si osvojí dovednosti v netradičních sportech, jakými jsou např. softball, ringo, lakros, orientační běh, možnost i vodáckého základního výcviku, lanová centra, horolezecké cvičné stěny apod., v 7. ročníku absolvují týdenní lyžařský (snowboardový) kurz,

Výuka předmětu Sportovní hry je organizována v tělocvičně mimo budovu školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, sportovní areály v okolí. (sportovní hokejová hala, atletická hala, areál Srnčí důl, krytý plavecký bazén.)

5.8.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Sportovní hry

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. - Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. - Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play". - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti,
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

rozdíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.8.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sph**SPORTOVNÍ HRY**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ
Žák: · Uvede význam atletiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty. · Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. · Prohlubuje si základy techniky. · Osvojí si i jiné styly v konkrétní atletické disciplíně. · Užívá a rozpozná základní startovní povely. · Sestaví tabuli rekordů. · Vypracuje referát na téma historie atletiky. · Uvede, které atletické disciplíny jsou disciplínami olympijskými. · Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. · Uplatňuje fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. · Ovládá základní pravidla sportovních her a uplatňuje je ve hře. · Provádí základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. · Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. · Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. · Aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru. · Reprezentuje svůj oddíl nebo školu v dané věkové kategorii.	ATLETIKA historie atletiky pojmy olympijské disciplíny základní a specializovaná pravidla v atletických soutěžích prohloubení techniky disciplín průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí), štafetový běh rozhodcovská průprava evidence výkonů a rekordů regenerace, relaxace SPORTOVNÍ HRY základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře radost ze hry, požitek, spolupráce význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností herní role základní pravidla sportovních her specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách příprava a organizace utkání úprava různých povrchů hřišť sportovní hry: florbal, fotbal, basketbal, volejbal, basebal	- měření, vážení - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost

Žák: · Prokáže znalosti z historie sportu. · Objasní princip hry a pravidla hry · Předvede jednoduchou dovednost s holí (přihrávka – bekhendová, forhandová) střelba přitahem, zápěstím, úderem · Předvede zpracování míčku holí, nohou, tělem. · Za pomoci učitele uplatňuje jednoduché varianty taktiky hry, (rozestavení hráčů při hře a při přesilové hře). · Uspořádá turnaj pro skupinu žáků, ve hře využívá dovedností, které si osvojil jako brankář, hráč, rozhodčí, hlavní organizátor turnaje. · Prokáže znalosti z historie sportu. · Objasní princip hry. · Předvede odbíjecí dovednosti: podání spodem, vrchem, přihrávka, nahrávka, příjem podání, odbítí obouruč vrchem a spodem, jednoruč, smeč, blok. · Ovládá základní herní systém 6:6 a herní kombinace z něho vyplývající. · Předvede dovednosti nahrávače, blokaře, smečáře a hráče, přijímajícího podání. · Uspořádá turnaj pro skupinu žáků, ve hře využívá dovedností, které si osvojil, jako hráč, rozhodčí, zapisovatel a hlavní organizátor. · Prokáže znalosti z historie sportu. · Objasní princip hry. · Předvede dovednosti: zpracování míče nohou, hlavou, přihrávka na dlouhou a krátkou vzdálenost, střelba nohou a hlavou, chytání vysokých míčů, v pádu. · Předvede několik herních variant a taktik (osobní obranný systém na vlastní polovině hřiště, forčeking apod.). · Uspořádá turnaj pro skupinu žáků, ve hře využívá dovedností, které si osvojil jako hráč, brankář, rozhodčí nebo hlavní organizátor turnaje.	SPORTOVNÍ HRY – FLORBAL historie florbalu pravidla florbalu výstroj a výzbroj pro brankáře a hráče dovednostní technika při hře taktika hry příprava a organizace utkání a turnajů reprezentace žáků na oblastních, okresních a krajských soutěžích SPORTOVNÍ HRY- VOLEJBAL historie volejbalu pravidla volejbalu výstroj a výzbroj hráčů dovednostní technika při hře taktika hry příprava a organizace utkání a turnajů reprezentace žáků na oblastních, okresních a krajských soutěžích SPORTOVNÍ HRY – FOTBAL historie fotbalu pravidla fotbalu výstroj a výzbroj pro brankáře a hráče dovednostní technika při hře taktika hry příprava a organizace utkání a turnaje reprezentace žáků na oblastních, okresních a krajských soutěžích	- tabule rekordů - rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - tabule rekordů - rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - hra - rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - hra

Žák: · Prokáže znalosti z historie sportu. · V praxi prokáže ovládání pravidel hry a jejího základního principu. · Prakticky předvede dovednosti: podání, přihrávka nohou nebo hlavou, smeč, blok. · Na konkrétních příkladech objasní obranný systém postavení hráčů v poli. · Uspořádá turnaj pro skupinu žáků, využívá dovedností, které si osvojil jako hráč, rozhodčí nebo hlavní organizátor turnaje. · Objasní princip hry. · Předvede dovednosti: dribling, přihrávka jednoruč nebo obouruč, dvojtakt, střelba, trestné hody, uvolnění hráče s míčem nebo bez míče. · V praxi uplatňuje základy herních systémů (osobní obranný systém, zóna obranný systém, útočný systém založený na rozestavení účastníků bez míče kolem útočnicka s míčem). · Předvede několik herních kombinací (např. obranná kombinace založena na proklouzávání, útočná kombinace založena na početní převaze útočníků apod.). · Uspořádá turnaj pro skupinu žáků, využívá dovedností, které si osvojil jako hráč, rozhodčí nebo hlavní organizátor turnaje. · Prokáže znalosti z historie sportu. · Objasní princip hry. · Předvede dovednosti a herní činnosti jednotlivce: uvolňování - bez míče, s míčem; přihrávka vrchní jednoruč - z místa, za pohybu, ve výskoku, po uvolnění; střelba vrchní jednoruč - ze země, z náskoku, po uvolnění 2-3 kroky; obsazování - s míčem a bez míče. · Předvede postoj brankáře, vyvážení a chytání střel z různých prostorů. · Prakticky předvede za spoluúčasti celého týmu a trenéra	SPORTOVNÍ HRY-BASKETBAL historie basketbalu pravidla basketbalu výstroj a výzbroj hráčů dovednostní technika při hře taktika hry příprava a organizace utkání a turnajů reprezentace žáků na oblastních, okresních a krajských soutěžích SPORTOVNÍ HRY - HÁZENÁ historie házené pravidla házené výstroj a výzbroj hráčů dovednostní technika při hře taktika hry reprezentace žáků na soutěžích	- rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - hra - rozhodování, řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - hra

útočnou kombinaci založenou na přihrávkách nebo s postupným útokem na jednoho pivota. Žák · Používá aktivně osvojené pojmy. · Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. · Provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. · Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. · Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. · Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou · Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. · Předvede základní prvky sebeobránného cvičení	GYMNASTIKA · Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje · Záchrana a pomoc · Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina · Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality · Rytmická a kondiční gymnastika · Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem · Technika a estetika pohybu · Rychlostně silová cvičení · Protahovací a napínací cvičení (strečink)	- kontrolní činnost - praktické provedení

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1 Pracovní činnosti

5.9.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* vychází ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

5.9.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* (částečně i osnovy vyučovacího předmětu *Občanská a rodinná výchova* - viz níže) obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo tematických okruhů vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* RVP ZV (na 1. stupni: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*; na 2. stupni: *Příprava pokrmů, Pěstitelské práce, chovatelství, Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce, Využití digitálních technologií*). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 8. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvuhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s *Výtvarnou výchovou* apod.). Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky.

Část vzdělávacího obsahu některých tematických okruhů (*Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce*) je realizována ve vyučovacím předmětu *Občanská a rodinná výchova*. Část vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* RVP ZV je realizována rovněž v některých projektech **průřezových témat** (více viz kapitola 3.4 *Začlenění průřezových témat*).

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní dílna, výtvarná dílna, kuchyňka, odborná učebna výpočetní techniky), na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

5.9.1.3 Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvorné projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvít u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit	- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

práci vlastní i druhých	- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. - V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky. · Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. · Provede jednoduché pěstitelské práce. · Předvede péči o pokojové květiny. · Vede si jednoduché kolektivní záznamy. · Pojmenuje vybrané pokojové květiny. · Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování.	Lidové zvyky, tradice, řemesla Pěstitelské práce Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. · Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu · Ověří vlastnosti materiálu v praxi. · Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. · Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet. · Uvede jednoduchý pracovní postup. · Popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti. · Uvede způsob a použití jednoduché operace. · Napodobí průběh předváděné práce	Práce s materiály Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní postupy	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS

PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Objasní provádění pokusy a pozorování při nichž vlastní práci nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou. · Se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam · Předvede dovednost organizovat práci skupiny. · Dodržuje body organizačního řádu. · Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek. · Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku · Příkladně plní povinnosti služby. · Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi · Předvede ošetření drobného poranění. · Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu · Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze · Uvede jednoduchý pracovní postup. · Bezpečně zachází s díly stavebnice. · Při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost. · Vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky. · Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. · Provede jednoduché pěstitelské práce. · Předvede péči o pokojové květiny. · Vede si jednoduché kolektivní záznamy. · Rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny. · Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování.	Organizace práce, technologická kázeň Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie Hygiena a bezpečnost práce Práce montážní a demonstrační Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu Lidové zvyky, tradice, řemesla Pěstitelské práce Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS

PRACOVNÍ ČINNOSTI 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky. · Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. · Provede jednoduché pěstitelské práce. · Předvede péči o pokojové květiny. · Vede si jednoduché kolektivní záznamy. · Rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny. · Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování.	Lidové zvyky, tradice, řemesla Pěstitelské práce Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem. · Rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti. · Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály. · Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech. · Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. · Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu. · Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. · Samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení z volí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup. vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší · Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu. · Při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost	Práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.	PP, Ú, Port, PÚ, MoS

PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Používá složitější metodickou řadu pracovního postupu. · Samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy. · Vystihne podstatu pracovního procesu. · Určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku. · Samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře. · Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup. · Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. · Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo. · Při pracovním postupu použije kreslený návod · Provede pokusy a pozorování při nichž vlastní prací pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek. · Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem. · Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami. · Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. · Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. · Dodržuje pořádek na pracovním místě. · Předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie. · Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře. · Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny. · Provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny. · Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí · Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy. · Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně s jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie Lidové zvyky, tradice, řemesla Práce montážní a demontážní stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem Bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu Pěstitelské práce Základní vybavení kuchyně. Výběr, nákup a skladování potravin. Technika v kuchyni, historie a význam.	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS

PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem. · Rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti. · Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály. · Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech. · Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. · Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu. · Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. · Samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení z volí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup. vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší · Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu. · Při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost · Používá složitější metodickou řadu pracovního postupu. · Samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy. · Vystihne podstatu pracovního procesu.	Práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.	PP, Ú, R, Port, PÚ, MoS

PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku. · Samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře. · Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup. · Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. · Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo. · Při pracovním postupu použije kreslený návod · Provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní práci pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek. · Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem. · Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami. · Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. · Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. · Dodržuje pořádek na pracovním místě. · Předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie. · Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře. · Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny. · Provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny. · Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí · Při pěstitelských pracech používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy. · Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie Lidové zvyky, tradice, řemesla Práce montážní a demontážní stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem Bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu Pěstitelské práce Základní vybavení kuchyně. Výběr, nákup a skladování potravin. Technika v kuchyni, historie a význam.	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti · Uvede, předvede, ovládá jednoduché, pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně · Provede jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, předvede způsoby ošetřování rostlin · Uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin · Používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a osobní ochranné prostředky · Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně jejich údržby · Uvede, předvede základní způsoby ošetřování okrasných dřevin, pokojových rostlin aj. · Uvede, předvede využití okrasných (pokojových) rostlin v interiéru · Uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka · Prokáže základní znalosti a dovednosti o chovu zvířat, v domácnosti, na praktických (modelových) příkladech zhodnotí význam chovu zvířat · prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Příprava pokrmů Základní technologické postupy přípravy pokrmů: nápoje, zpracování ovoce a zeleniny, příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy Úprava stolu a stolování: jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci Ochrana pracovního a životního prostředí Pěstitelské práce, chovatelství Sezónní práce na zahradě Základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy, ochrana rostlin Zásady pěstování rostlin Zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň zeleniny, uskladnění Druhy ovocných dřevin, rozmnožování a řez ovocných dřevin, výživa a hnojení ovocných dřevin, škůdci a ochrana ovocných dřevin, sklizeň a skladování ovoce Okrasné rostliny: pěstování vybraných okrasných dřevin, květina v interiéru a exteriéru, úprava květin, sušení rostlin, výběr rostlin pro sušení, jednoduchá vazba, velikonoční vazba základy ošetřování pokojových květin Léčivé rostliny: sběr, pěstování, účinky Rostliny jako drogy a jejich zneužívání Chovatelství, chov zvířat v domácnosti Oprava a údržba nářadí Práce pro zlepšení školního prostředí Hygiena, alergie, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci Ochrana pracovního a životního prostředí	T, Ú, PP, Mos, PS, R T, Ú, PP, Mos, PS, R

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ
Žák: · Přečte jednoduchý technický výkres · Vypracuje jednoduchý technický výkres · Změří a orýsuje výrobek · Při technickém kreslení používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu · Vyhledá v technických tabulkách požadované údaje · Uvede vlastnosti materiálů (dřevo, plasty, kovy) · Na konkrétních příkladech uvede využití znalosti vlastností různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek, při volbě vhodného způsobu zpracování materiálu a při volbě vhodných pracovních pomůcek, nářadí a nástrojů. · Provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, plasty, kovy, přírodní materiály · Při práci používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a vhodné osobní ochranné prostředky · Vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí · Správně vykoná zadané praktické činnosti · Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby · Udržuje pořádek na pracovním místě · Dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí · Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň · Na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu.	Práce s technickými materiály Jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technologická kázeň Grafická komunikace: technické kreslení, technické náčrty a výkresy Čtení technických výkresů Měření a orýsování výrobku Práce podle technických výkresů s materiály: dřevo, plasty, kovy Kótování, při práci s kovem, dřevem Pravoúhlé promítání Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje (oprava, údržba) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů Vlastnosti materiálů: dřevo, plasty, kovy; užití v praxi Práce s materiály: dřevo, plasty, kovy; práce s přírodními materiály Práce se dřevem: řezání, vrtání, rozebíratelné spoje dřeva, nerozebíratelné spoje dřeva, čepování, lepení, povrchová úprava práce s lupénkovou pilkou Práce s plasty, řezání, pilování, vrtání, ohýbání, spojování Práce s kovy, řezání, pilování a vrtání kovů, úprava kovů proti korozi Práce pro zlepšení školního prostředí Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci Ochrana pracovního a životního prostředí	T, Ú, PP, Mos, PS

5.9.2 Rukodělné práce

5.9.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět *Rukodělné práce* vychází ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k rozšíření uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protíváhou.

5.9.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy volitelného vyučovacího předmětu *Rukodělné práce* doplňují konkretizované výstupy a učivo tematických okruhů vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce RVP ZV*. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu *Rukodělné práce* žáci rozšiřují své pracovní návyky a dovednosti. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět *Rukodělné práce* je volitelný předmět, který si mohou zvolit pouze žáci stanovených ročníků 2. stupně, týdenní hodinová dotace je 2 hodiny. Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu. *Rukodělné práce* ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky.

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní dílna, výtvarná dílna, kuchyňka, odborná učebna výpočetní techniky), na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

5.9.2.3 Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Rukodělné práce

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ	- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).

PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů	- Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. - Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. - Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života. - Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k lidským výtvarům. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	- Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvorům. - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. - V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

interiéru - Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhu u stolu ve společnosti · Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem. · Rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti. · Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály. · Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech. · Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. · Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu. · Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. · Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. · Vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky. · Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. · Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo. · Při pracovním postupu použije kreslený návod	vazba, velikonoční vazba základy ošetřování pokojových květin Léčivé rostliny: sběr, pěstování, účinky Rostliny jako drogy a jejich zneužívání Chovatelství, chov zvířat v domácnosti Oprava a údržba nářadí Práce pro zlepšení školního prostředí Hygiena, alergie, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci Příprava pokrmů Základní technologické postupy přípravy pokrmů: nápoje, zpracování ovoce a zeleniny, příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy Úprava stolu a stolování: jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci Ochrana pracovního a životního prostředí Práce s materiály přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Kombinace neobvyklých materiálů Design – tvar a funkce Lidové zvyky, tradice, řemesla Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, záměr autora	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS

· Proveďte pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek. · Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem. · Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami. · Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. · Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. · Dodržuje pořádek na pracovním místě. · Dodržuje body organizačního řádu. · Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek. · Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku · Příkladně plní povinnosti služby. · Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi. · Předvede ošetření drobného poranění. · Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu. · Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze.	Organizace práce, technologická kázeň Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie Hygiena a bezpečnost práce	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1.1 Úvod

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. *Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích, jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. (Výčet klíčových kompetencí je uveden v úvodní části ŠVP a je podrobně rozpracován v RVP.)*

Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka: **„Do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?“** Pravdivá odpověď na tuto „klíčovou evaluační otázku“ je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého ŠVP a práce učitelů, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v „reálném čase“ v době vzdělávání v základní škole, přímo odpovědět. *(Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytyčených vzdělávacích cílů dosáhnout.)*

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP (RVP) umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy („konkrétní dílčí aktivní dovednosti“), které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkretizovanému učivu specifikovaném v jednotlivých ročnících v jednotlivých vzdělávacích předmětech. Záměrem našeho ŠVP bylo, aby tyto konkretizované výstupy vztažené ke konkretizovanému učivu byly nastaveny tak, aby ve svém souhrnu naplňovaly očekávané výstupy (oborů) vzdělávacích oblastí a vedly tak k očekávanému efektu – vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů - tedy ke klíčovým kompetencím. Za předpokladu, že jsou tyto dílčí kompetence správně nastaveny (což zůstává prioritním úkolem i pro další ověřování a případnou korekci ŠVP) lze se při evaluaci zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence, jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

6.1.2 Hodnocení a klasifikace žáka učitelem

Významnou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímo v průběhu výchovně vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. Metody a formy evaluace, uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů v části „Učební osnovy“, jsou pro vyučujícího pouze doporučením a návodem, které vhodné evaluační metody a formy může při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem zvolit. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vlohy a vlastnosti.

Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Každé pololetí se vydává žákovi **vysvědčení**, za první pololetí bude místo vysvědčení vydán žákovi **výpis z vysvědčení**. Při přestupu žáka na jinou školu před ukončením druhého pololetí žák odevzdá výpis vysvědčení a škola vydá vysvědčení za 1. pololetí příslušného školního roku.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace), slovně nebo kombinací obou způsobů. O **způsobu hodnocení** rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. **Slovní hodnocení** zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. U žáka s **vývojovou poruchou učení** rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Škola **převede slovní hodnocení** do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou **součástí školního řádu** zformulovaných ve vnitřním hodnocení výsledků vzdělávání žáků školy a toto hodnocení je:

- a) jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné
- b) známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- c) klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo, žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky
- d) učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- e) při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů
- f) všechny písemné práce jsou v čas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit
- g) významným prvkem procesu učení je práce s chybou, žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitost naučit se lépe

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Kritéria klasifikace (a základní kritéria slovního hodnocení) prospěchu (dále jen kritéria):**Stupeň 1 (výborný)**

Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, projevuje samostatnost, sám vnáší do výuky nové poznatky a informace, na výsledcích jeho práce je zatelná domácí příprava a to i z jiných zdrojů, než které jsou uvedeny jako povinné. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele. Pravidelně projevuje schopnost samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Schopnost samostatně pracovat projevuje jen částečně. Projevuje snahu o výuku a rozvíjení své osobnosti, ale jeho schopnosti a možnosti jsou limitovány, nebo projevuje jen částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně, a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupů. Schopnost samostatně pracovat projevuje pouze výjimečně. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Schopnost samostatně pracovat prakticky neprojevuje. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá, neprojevuje žádnou snahu tento stav zlepšit.

Pozn: Součástí klasifikace je i řádné vedení sešitu. Nevede-li žák sešit, učitel má právo snížit známku z daného předmětu

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování**Stupeň 1 (velmi dobré)**

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák má 2 neomluvené hodiny.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se dopouští dalších hrubých přestupků. Žák má 3 a více neomluvených hodin.

Zásady pro použití slovního hodnocení

1. Text slovního hodnocení musí mít formu vět, ne hesel.
2. Z textu hodnocení musí jasně vyplývat, zda žák v daném období prospěl či neprospěl.
3. Slovní hodnocení se zapisuje na zvláštní formulář a zakládá se do katalogového listu žáka.
4. V devátém ročníku a v případě přechodu žáka na jinou školu je nutno slovní hodnocení současně převést na hodnocení klasifikací

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení na vysvědčení se vyjadřuje stupni:

1. **Prospěl s vyznamenáním**- prospěch žádného předmětu není hodnocen horším stupněm než 2 - chvalitebný, průměr prospěchu všech povinných předmětů nepřesahuje 1,5 a chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
2. **Prospěl**-není v žádném předmětu hodnocen stupněm 5- nedostatečný, nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
3. **Neprospěl**-v některém předmětu je hodnocen stupněm 5- nedostatečný, nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
4. **Nehodnocen**-není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází z jeho SVP a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevují obtíže žáka a to na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikace žáka pedagog zvýrazňuje motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl.
3. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka.
4. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.
5. U žáka se SVP rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce.
6. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace.
7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí vyhláškou č.48/2005 Sb.

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastním kritickým sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.